
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Felsőtárkány Község Önkormányzata

2018-2023. év

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	54
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	55
1. A HEP IT részletei	55
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	55
A beavatkozások megvalósítói	55
Jövőképünk.....	56
Az intézkedési területek részletes kifejtése	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
3. Megvalósítás	64
A megvalósítás előkészítése	64
A megvalósítás folyamata.....	64
Monitoring és visszacsatolás	65
Nyilvánosság	65
Érvényesülés, módosítás.....	66
4. Elfogadás módja és dátuma.....	67

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Felsőtárkány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A 2020-as felülvizsgálat során belekerült részeket ezzel a betűformával (Times New Roman, félkövér, dőlt) jelöljük.

A település bemutatása

Felsőtárkány földrajzi fekvése

Felsőtárkány a festői Tárkányi-medencében, a Bükk hegység kapujában 7734 hektár 6334 m² területen Heves megye északkeleti határán, Egertől 12 km-re fekszik. A település megközelíthető közúton: Eger vagy - a Bükk-hegységen át - Miskolc felől a 2505. számú főútvonalon. közigazgatási határai északon- Szilvásvárad, Nagyvisnyó; keleten – Bükkzsérc; délen - Eger, Noszvaj; nyugaton - Bélapátfalva, Szarvaskő.

Hegyes – dombos vidéken, kötött agyag- és nyiroktalajon települt községben az Imókő patak folyik keresztül. A patak vízgyűjtő területe karsztos jellegű, a patakokat források táplálják. Legjelentősebb időszaki források a község határában az Imókő – forrás, a Vöröskő forrás. A település legjelentősebb állandó vízforrása a Szikla – forrás volt, ami az 1920-as években kialakított tavat táplálta.

A községet koszorúként fogja körül a Bükk – hegység láncolata, melynek legmagasabb ormai a Bükk – fennsíkot délről szegélyezik. Felsőtárkány külterülete 90 %-ban erdőséggel borított. Területének nagy része a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, mely növényfajokban és –társulásokban rendkívül gazdag. Több száz virágos növény lelhető fel a területen. A település különlegessége a ma már csak kis számban található Boldogasszony papucs, mely a község címerében is látható.

A település mindenkori életét meghatározó erdőtömbjeiben a száraz cseres-tölgyesektől az üde bükkösökig minden társulás megtalálható. Nagyvadban gazdag területein tartamos erdő- és vadgazdálkodás folyik.

A község gazdasági életére olyan mértékben rányomta a bélyegét a nagy kiterjedésű erdőség, továbbá az ásványi kincsek jelenléte, amilyen fokban más településen nem tapasztalható. A lakosság – a gabonatermelésre alkalmas területek szűkösége miatt – az erdővel kapcsolatos tevékenységekkel foglalkozott.

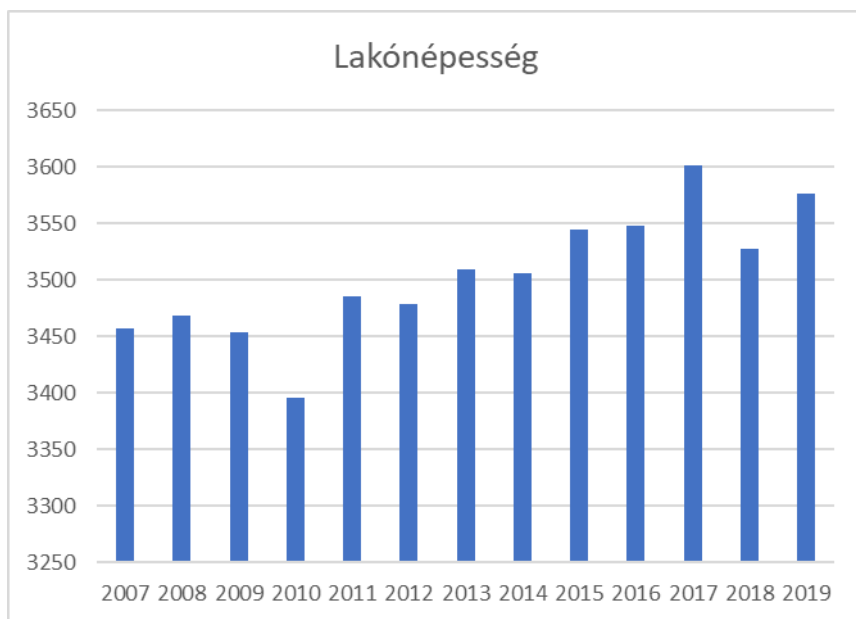
Korábban a község lakói főleg fakitermeléssel, faanyag-fuvarozással, mészégetéssel és faszénégetéssel keresték a kenyerüket. Jelentős volt a kőbányászat is a településen, főleg mészkő, dolomit és a palabányászat volt a meghatározó.

Napjainkban a korábbi foglalkozások háttérbe szorultak, de néhány család jelenleg is foglalkozik mészégetéssel, faszénégetéssel. A településen a XVIII. században márványt is bányásztak, amit a környező települések templomaiban használtak fel.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

**1. számú táblázat - Lakónépesség
száma az év végén**

	Fő	Változás
2007	3512	
2008	3527	100%
2009	3525	100%
2010	3458	98%
2011	3438	99%
2012	3424	100%
2013	3457	101%
2014	3457	100%
2015	3504	101%
2016	3495	100%
2017	3554	102%
2018	3528	98%
2019	3576	101%

Forrás: KEK KH Népszámlálórendszer, TeIR, KSH-TSTAR

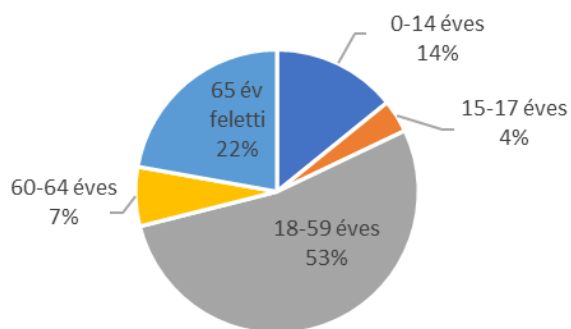
A táblázat a demográfiai helyzetről ad áttekintést statisztikai adatok alapján. Megállapíthatjuk, hogy a Magyarországon jellemző népességsökkenő tendencia a településre *továbbra sem* jellemző. A település dinamikus fejlődik és rendkívül népszerű a városból kiköltözők számára. A kereskedelmi, szolgáltató jellegű infrastruktúra a város közelsége miatt speciális kiépítettségű, hiszen a lakosság számára könnyen elérhető kevés utazással. A fejlesztés irányát az önkormányzat „Településfejlesztési koncepciója” határozza meg. Cél, hogy a község legyen otthona valamennyi itt élő állampolgárnak, anyagi helyzetétől, társadalmi körülményeitől függetlenül. Találják meg itt biztonságos és színvonalas otthonukat, az egészségügy, az oktatás, a kultúra és a közművelődés, valamint a sport területén felmerülő igényeik kielégítésének lehetőségeit.

**2. számú táblázat - Állandó népességösszetétele nemek és
korcsoportok szerint (2019)**

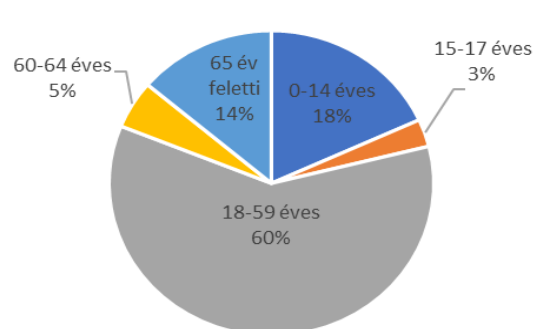
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
Állandó népesség	1839	1716	3555	52%	48%
0-2 évesek			106		
0-14 éves	261	312	573	46%	54%
15-17 éves	69	50	119	58%	42%
18-59 éves	977	1030	2007	49%	51%
60-64 éves	124	87	211	59%	41%
65 év feletti	408	237	645	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

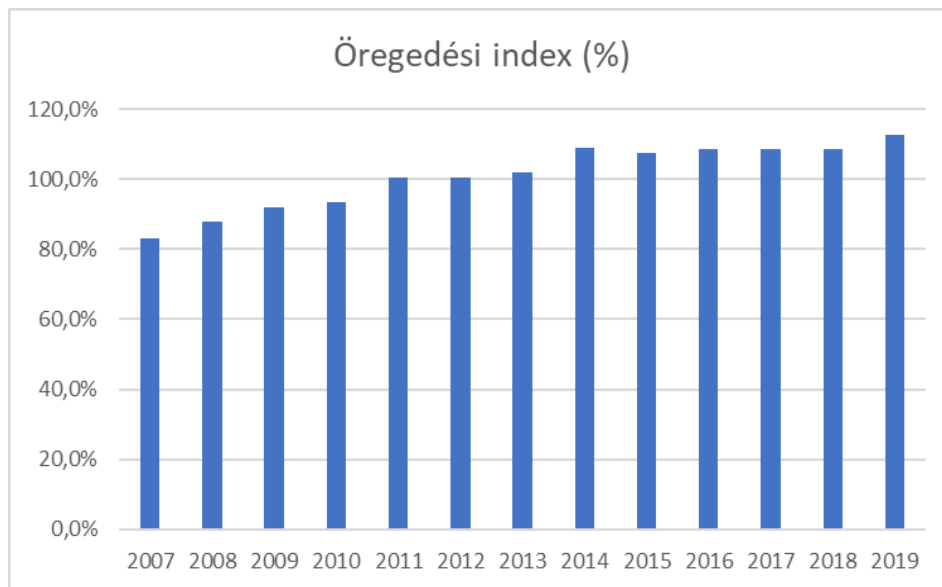
Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	501	561	89,3%
2008	502	572	87,8%
2009	517	561	92,2%
2010	521	558	93,4%
2011	534	532	100,4%
2012	525	523	100,4%
2013	547	537	101,9%
2014	592	544	108,8%
2015	609	566	107,6%
2016	609	561	108,6%
2017	621	572	108,6%
2018	622	572	108,7%
2019	645	573	112,6%

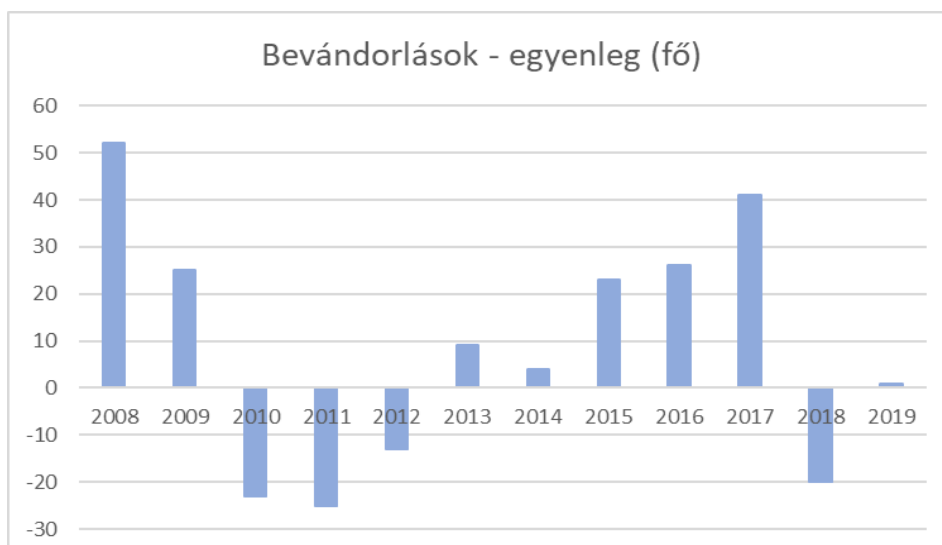
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	155	103	52
2009	117	92	25
2010	68	91	-23
2011	75	100	-25
2012	82	95	-13
2013	106	97	9
2014	123	119	4
2015	112	89	23
2016	114	88	26
2017	137	96	41
2018	125	145	-20
2019	122	121	1

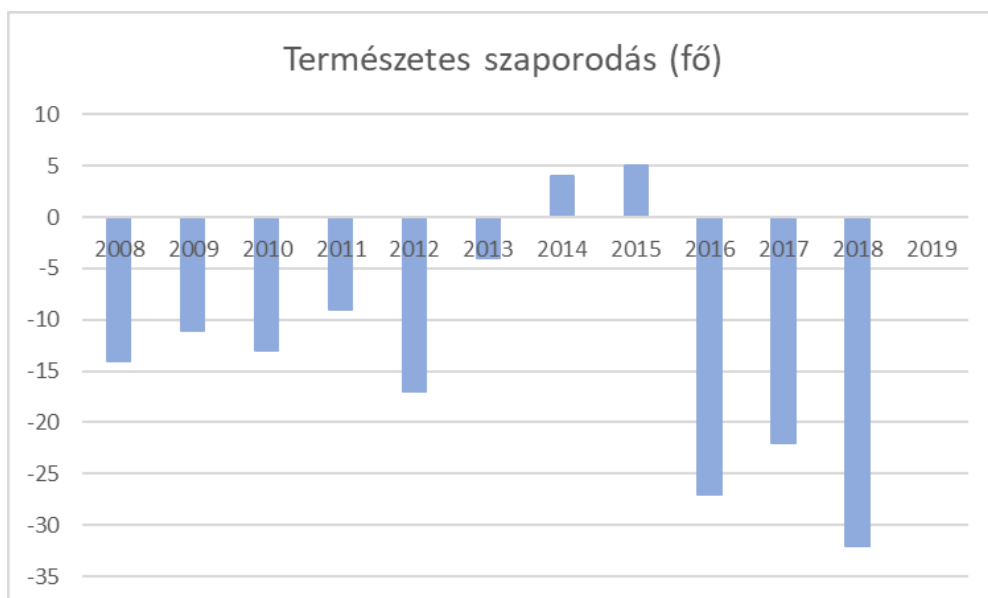
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2008	31	45	-14
2009	27	38	-11
2010	31	44	-13
2011	22	31	-9
2012	39	56	-17
2013	27	31	-4
2014	36	32	4
2015	42	37	5
2016	25	52	-27
2017	25	47	-22
2018	26	58	-32
2019	33	33	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A község népessége 2009-ig folyamatosan nőtt az új településrészek kialakításának köszönhetően egyre több fiatal családot vonz a település szépsége, ezt tükrözi az odavándorlások száma is. Az öregedési indexből, illetve a természetes szaporulat adataiból látszik, hogy a település is, mint az országos adatok is öregedő tendenciát mutat, bár ez még viszonylag kis mértékű eltérés, nem éri el az országos statisztikai szintet.

Az adatokból kitűnik, hogy fokozott figyelmet kell fordítani a fiatal családokra, akik a település jövőjének zálogai, valamint az időskorúak ellátására is szükség van.

Településtörténet

A település első okleveles említése 1261-ből való, Oltarkan, illetve Feltarkan névalakban. A XIV- XV. században két részből tevődött össze a település, Alsó- és Felsőtárkányból. 1330-1335 között az akkori Felsőtárkányban épített kolostorba karthauzi szerzetesek költöztek. 1526 után a törökök elpusztították a középkori Felsőtárkányt, amely többé sohasem népesült be. 1552-ben a középkori Alsótárkányt is lerombolták a törökök, de ez a településrész 1577-től újránépesült. 1634-től a XX. század közepéig az egyház tulajdonába került a falu.

A középkorban Feltarkan az egri püspökség birtoka volt, az 1261. évi birtokmegerősítő oklevél tanúsága szerint. A középkori Felsőtárkány a mai faluhelytől északra, a kastélykert környékén feküdt. Ezen északi

falurészhez tartozó Segedelem-völgyben II. Miklós egri püspök 1330 és 1350 között a kartauzi szerzetesek részére kolostort épített, s nekik adta a régi Felsőtárkányt. A török dúlás idején a falu teljesen elpusztul, és 1552 óta romokban van a segedelem-völgyi kartauzi kolostor is. 1694-ben népes jobbágyfalu, és ez időben változott a neve véglegesen Felsőtárkányra.

1750 táján Barkóczy püspök megépíttette a Fourcontrasti kastélyt (Gondúzó nevű kastélyát) az általa Gyönyörvölgynek nevezett kastélykertben, majd a nezerénusok számára kolostort emeltetett. A kolostor romjai még ma is láthatók a falu északi határában a Barát-réten.

1950-ben 17 fővel megalakult a Dózsa Tsz, 1960-tól növekedett meg a tagok létszáma és ekkor már 1000 hektáros területen gazdálkodtak.

1983. évtől folyamatosan készültek el a lakosság életminőségét javító beruházások: az általános iskola bővítése; a vezetékes ivóvíz hálózat; a vezetékes szennyvíz hálózat; egészségház kialakítása két felnőtt orvosi körzet, egy fogorvosi rendelő, gyermekorvos, valamint anya- és csecsemőellátás működésére; gyógyszerár; az általános iskola tornaterme.

Az 1992-93-as tanévben bevezették a zeneiskolai képzést.

Az infrastruktúra a községben kiépült, megvalósult a közvilágítás korszerűsítése, a vezetékes ivóvízrendszer, a gázszolgáltatás, a telefonhálózat kiépítése is. Közszolgáltatás keretében, heti rendszerességgel gyűjtik és szállítják el a kommunális szilárd hulladékot.

Alapvető kereskedelmi és szolgáltató egységekkel rendelkezik a település.

A munkalehetőség helyben is folyamatosan bővül, az elhelyezkedés lehetősége a Berva ipartelepre, valamint a Déli ipartelepre betelepülő vállalkozások jóvoltából, így e tény a foglalkoztatottságot kedvezően befolyásolja.

Az utóbbi években a településen több oktatási intézményeinket érintő beruházás valósult meg (óvodafelújítás, iskola korszerűsítés, tornaterem felújítás), nagyrészt pályázati támogatásból. E beruházások hozzájárultak a közoktatási ellátás színvonalának emelkedéséhez.

Európai uniós forrásból megújult az Egészségház épülete, kialakításra került különálló épületben a védőnőház, ahol a fizioterápiás rendelések is folynak. Az önkormányzat saját forrásos beruházás keretében kialakította a gyógyszerár épületét, így az egészségügyi alapellátás és az ahhoz kapcsolódó ellátások modern korszerű építményekben működnek.

A település turisztikai vonzerejének növelése érdekében a településkép javításával járó, főleg pályázati támogatásból finanszírozott beruházások valósultak meg (kerékpárút építése, Tóparti rendezvényter kialakítása, tájház kialakítása, képzési központ kialakítása). Az itt lakók régi álma valósult meg a Faluház megépítésével, valamint a Fő úti településrészt és a 1990-es években kialakított településrészt összekötő út, híd megépítésével.

A 2013-2017-es esélyegyenlőségi ciklusban problémaként jelentkező óvoda és iskola gyereklétszám csökkenés mára teljesen eltűnt, sőt az óvodában egy újabb 6. csoport beindítása történt meg 2018. szeptemberében. Az óvoda tornaszobája lett átalakítva csoportszobává és szociális blokká. Ebből kifolyólag jelenleg az óvoda nem rendelkezik tornaszobával. ***Az önkormányzat szándéka az óvoda tornaszobával történő bővítése, erre vonatkozó konkrét tervvel is rendelkezünk már 2018. évben. Az idei évben Magyar Falu Program keretében meghirdetésre került az MFP-OTF/2020 kódszámú Óvodai sportterem, tornaszoba fejlesztése 2020 című pályázati kiírás, amelyre az Önkormányzat pályázatot nyújtottunk be és a 2020. november 16. dátummal meghozott döntés alapján támogatást nyert a tornaszoba építésére. A kivitelezés, az óvoda bővítése, tornaszoba építése a 2021. évben indul meg.***

A településen az önkormányzat saját költségvetési forrásból a korábbi 13 kamerával rendelkező közterületi kamerarendszert 2020. évben további 3 kamerával bővített és üzemeltetését is korszerűsítette. A 2020. évben a településen a körzeti megbízott részére átadásra került Felsőtárkány, Fő út 155. szám alatt található új KMB iroda, ahol az épület teljes belső felújítása, nyílászárók cseréje és bútorkészítésének beszerzése valósult meg, illetve a kamerarendszer üzemeltetése is átköltöztetésre került az új irodába.

Az önkormányzat tulajdonában lévő 1505 helyrajzi számú ingatlanon a sportkomplexum létesítmény is jelentős fejlesztésen ment át, nagyfűves pálya felújítása, műfüves grund pálya építés, öltöző felújítás és építés, lelátó építés, illetve 2020. évben a sportpálya világítása is kiépítésre került.

2018. évben pályázati forrás bevonásával újabb önkormányzati épület újult meg. A Fő út 185. szám alatti épületekben a belső tér újragondolásával kialakításra került a bölcsőde funkciójú és a testedző klub funkciójú épületrészek.

2019. évben a Polgármesteri Hivatal és a Rákóczi úti volt szolgálati lakás épületének energetikai korszerűsítésére került sor önkormányzati önerőből és pályázati támogatásból. A Rákóczi úti épület belső átalakításával az idősek nappali ellátására alkalmas intézmény és családsegítő fogadóiroda került kialakításra. A belső átalakítást az önkormányzat költségvetési forrás terhére valósította meg.

Értékeink, küldetésünk

Mivel Felsőtárkány a megyeszékhely Eger város agglomerációjához tartozik így a lakosságszám alakulását a beköltözések kedvezően befolyásolják. A község elhelyezkedése a Bükk hegység lábánál kedvező környezeti feltételekkel és természeti adottságokkal, jó közlekedési lehetőséggel rendelkezik, ami vonzóvá teszi a településre költözéseket.

Felsőtárkány Község Önkormányzata sokat tesz azért, hogy óvodában, **bölcsődében**, általános iskolában, az egészségügyben a helyi közigazgatásban megfelelő szakmai kondíciók mellett, megfelelő épületekben, egyre jobb infrastrukturális feltételek között biztosítsa a településen élők számára a megfelelő nevelő-oktató, egészségügyi, közigazgatási szolgáltatásokat. A működőképesség megtartása mellett az iskola, óvoda, **bölcsőde**, egészségügyi épületeinek felújítását ütemezetten valósította meg. A település lakói számára jobb és otthonosabb feltételeket kíván teremteni a mindennapi életéhez.

Az önkormányzat közigazgatási területén van a Berva völgyi iparterület, valamint a Déli iparterület elnevezésű településrészek. Az ipari, kereskedelmi jellegű szolgáltatások bővüléséhez, ezáltal a munkahelyteremtéshez biztosít kedvező feltételeket az önkormányzat az iparterületek fejlesztései által.

A település kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően több irányból elérhető, jó közúti közlekedési feltételekkel rendelkezik. A jó levegőjű, folyamatosan fejlődő településre egyre több turista látogat el. Az idegenforgalom számára az utóbbi időben több szolgáltatás kínálkozik, így az önkormányzat is támogatja e célterületre irányuló vállalkozások betelepülését.

Célok

Az önkormányzati dokumentumokban, programokban meghatározott fejlesztési célok:

- gazdaságfejlesztés, helyi vállalkozások támogatása, munkahelyteremtés,
- a település értékeihez illeszkedő beruházások támogatása, turizmusfejlesztés, épített környezet és természeti környezet megóvása és fejlesztése,
- oktatási intézmények fejlesztése, szociális és egészségügyi ellátás javítása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Felsőtárkány Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)
- Felsőtárkány Község Önkormányzata Képviselő-testületének szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 4/2015. (VI. 13.) rendelet
- Felsőtárkány Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 12/2013. (VI.13.) számú rendelet előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi szabályozás terén az önkormányzati rendeletek nevesítik az önkormányzat által juttatott egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokat a gyermekek és a szociálisan rászorult célcsoportok esetében.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték! Segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség biztosítása horizontális elvárás. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a szervezet versenyképességét.

A fejlesztés irányát az önkormányzat „Településfejlesztési koncepciója” határozza meg. Cél, hogy a község legyen otthona valamennyi itt élő állampolgárnak, anyagi helyzetétől, társadalmi körülményeitől függetlenül.

Az önkormányzat kiemelt célja a gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés, mely a szegénységben élő emberek helyzetének javítását szolgálja. A településfejlesztési terv, a gazdasági program taglalja az önkormányzat ezirányú hosszabb távú elképzeléseit. A fejlesztések által a térség egyik legjelentősebb problémáját adó munkanélküliség csökkentését kívánja elérni. Ennek csökkentése, megszüntetése minden célcsoportban pozitív eredményeket produkálhat. A helyi szabályozások elsődleges célja a foglalkoztatás biztosítása az aktív korúak számára, ami által a családok gazdasági stabilitása megvalósulhat.

A település és az önkormányzat alapvető célja az esélyegyenlőség támogatása, melynek elsődleges forrásai a pályázati lehetőségek megragadása. A nagy volumenű beruházásokat szinte lehetetlen pályázati forrás nélkül megvalósítani. Községünk az elmúlt években igyekezett is ezeket a lehetőségeket megragadni. Az önkormányzat fenntartásában, működtetésében lévő közintézmények nagy része részlegesen akadálymentesített, az Óvoda pedig teljes egészében. Ez az intézmény teljes mértékben megfelel az EU támasztotta követelményeknek, akadálymentes bejutást biztosít a mozgáskorlátozott emberek részére, figyelemmel van a látás és halláskárosult személyek igényeire is. Az Egészségügyi szolgáltatások magas színvonalú felújított épületekben működnek teljes körű akadálymentesítés mellett.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Heves Megyei Területfejlesztési Tanács – megyei fejlesztési programokhoz való igazodás

Egri Kistérséggel történő együttműködés, amely 2013-tól csupán némely területre korlátozódik, amelyek a mai napig is élnek: családi napközi, orvosi ügyelet, hulladékgazdálkodás.

Felsőtárkány Község Önkormányzata Noszvaj Községi Önkormányzattal 2013. január 1-vel közös hivatalt hozott létre. Mindkét község kiemelt figyelmet fordít az esélyegyenlőség előmozdítására, az egyenlő esélyek megteremtésére.

2010. évtől a településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik: működésük támogatása együttműködés keretében valósul meg, valamint egyedi programok megvalósítása.

2015. évtől a Felsőtárkányi Általános Iskola és Művészetoktatási Iskola fenntartója és működtetője az Egri Tankerületi Központ. Az intézményt érintő összes területen elengedhetetlen az együttműködés az önkormányzat és a tankerület között.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által 2010-ben kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához című kiadvány áttekintésével készült.

A program elkészítéséhez a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet előírásait vettük alapul.

A programban szereplő statisztikai adatok önkormányzati adatgyűjtésen, a KSH és a TeIR által közzétett adatokon alapulnak.

Az önkormányzatunk rendelkezik Köznevelési Esélyegyenlőségi Programmal a köznevelési területre, Szolgáltatástervezési Konceptióval a szociális és gyermekvédelmet érintő területre, Településfejlesztési tervvel és gazdasági programmal, és egyéb fejlesztési iránymutatást tartalmazó dokumentummal, amelyek számos adatot, hosszú távú elképzelést tartalmaznak a megvalósítandó célok eléréséhez.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Általában jellemző a mélyszegénységben élőkre, hogy jövedelmük, vagyonuk nincs, munkanélküliek, ezért az előrelépés segítség nélkül szinte lehetetlen.

A gazdasági válság hatása községünkben is éreztette hatását megszűntek a jelentős ipari vállalkozások a településen. *Az utóbbi években* újra betelepült a Berva völgyi iparterület, Déli iparterületen is több vállalkozás indult el. A vállalkozások munkahelyeket teremtenek az itt élőknek, köszönhető ez nagyrészt az Önkormányzat támogató gazdasági intézkedéseinek is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

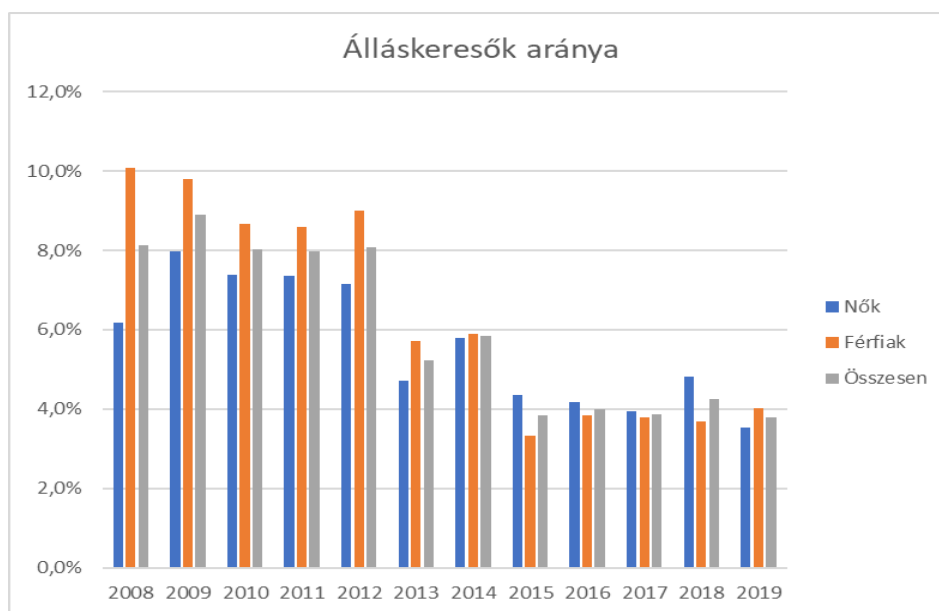
A következőkben a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemezzük az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban, összevetve a térségi és országos adatokkal.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1231	1240	2471	76	6,2%	125	10,1%	201	8,1%
2009	1229	1235	2464	98	8,0%	121	9,8%	219	8,9%
2010	1204	1198	2402	89	7,4%	104	8,7%	193	8,0%
2011	1194	1200	2394	88	7,4%	103	8,6%	191	8,0%
2012	1187	1200	2387	85	7,2%	108	9,0%	193	8,1%
2013	1210	1225	2435	57	4,7%	70	5,7%	127	5,2%
2014	1209	1188	2397	70	5,8%	70	5,9%	140	5,8%
2015	1170	1170	2340	51	4,4%	39	3,3%	90	3,8%
2016	1176	1172	2348	49	4,2%	45	3,8%	94	4,0%
2017	1190	1185	2375	47	3,9%	45	3,8%	92	3,9%
2018	1160	1163	2323	56	4,8%	43	3,7%	99	4,3%
2019	1160	1169	2329	41	3,5%	47	4,0%	88	3,8%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alábbi adatok alapján megállapítható, hogy 2019. évben a lakónépesség kb. 3,8 %-a nyilvántartott álláskereső, ezen belül a férfiak nagyobb arányt képviselnek, mint a nők. 2019. év végével az országos munkanélküliségi ráta 3,4% volt, illetve az országos adatokat figyelembe véve a nők és férfiak közötti megoszlás ellentétes volt, országos szinten a férfiak aránya volt az alacsonyabb.

A regisztrált álláskeresők száma 2009-2011. évben növekedést mutatott, de 2012. évtől jelentős csökkenés látszik, amely az elmúlt években stagnált. A csökkenés mind a férfiak, mind pedig a nők körében érzékelhető.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	fő	172	213	209	211	188	127	140	90	94	92	99	88
20 éves és fiatalabb	fő	8	10	9	6	4	6	9	3	6	5	4	5
	%	4,7%	4,7%	4,3%	2,8%	2,1%	4,7%	6,4%	3,3%	6,4%	5,4%	4,0%	5,7%
21-25 év	fő	27	28	26	26	26	18	20	12	6	8	9	9
	%	15,7%	13,1%	12,4%	12,3%	13,8%	14,2%	14,3%	13,3%	6,4%	8,7%	9,1%	10,2%
26-30 év	fő	30	39	34	34	31	19	18	9	7	9	7	12
	%	17,4%	18,3%	16,3%	16,1%	16,5%	15,0%	12,9%	10,0%	7,4%	9,8%	7,1%	13,6%
31-35 év	fő	25	34	35	34	22	19	17	10	9	11	11	8
	%	14,5%	16,0%	16,7%	16,1%	11,7%	15,0%	12,1%	11,1%	9,6%	12,0%	11,1%	9,1%
36-40 év	fő	24	27	30	29	26	13	15	10	13	8	15	14
	%	14,0%	12,7%	14,4%	13,7%	13,8%	10,2%	10,7%	11,1%	13,8%	8,7%	15,2%	15,9%
41-45 év	fő	18	22	26	23	23	15	16	10	13	16	13	11
	%	10,5%	10,3%	12,4%	10,9%	12,2%	11,8%	11,4%	11,1%	13,8%	17,4%	13,1%	12,5%
46-50 év	fő	17	24	24	27	27	21	19	14	18	10	6	8
	%	9,9%	11,3%	11,5%	12,8%	14,4%	16,5%	13,6%	15,6%	19,1%	10,9%	6,1%	9,1%
51-55 év	fő	15	21	14	18	15	9	15	10	6	10	17	9
	%	8,7%	9,9%	6,7%	8,5%	8,0%	7,1%	10,7%	11,1%	6,4%	10,9%	17,2%	10,2%
56-60 év	fő	8	7	10	13	14	7	8	6	13	7	6	6
	%	4,7%	3,3%	4,8%	6,2%	7,4%	5,5%	5,7%	6,7%	13,8%	7,6%	6,1%	6,8%
61 év felett	fő	0	1	1	1	0	0	3	6	3	8	11	6
	%	0,0%	0,5%	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%	2,1%	6,7%	3,2%	8,7%	11,1%	6,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

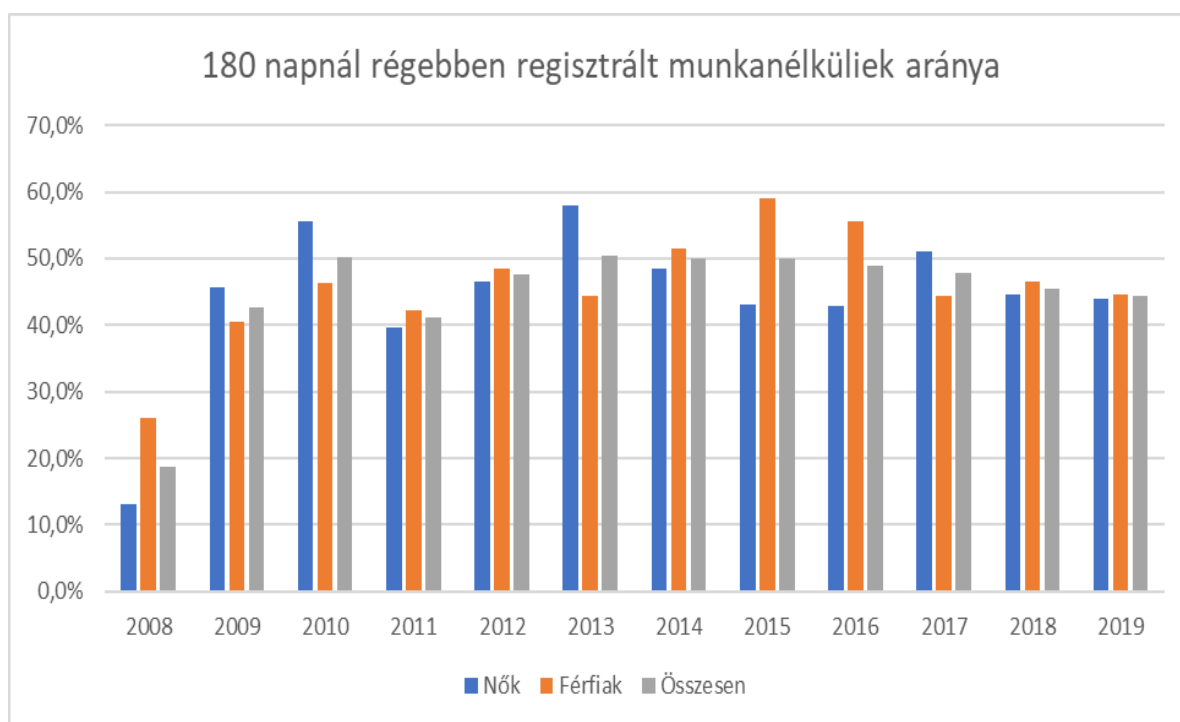

A nyilvántartott állás keresők közül a korábbi időszakoktól eltérően a legmagasabb arány 2019. évben már nem a 45-60 év közötti korosztály, hanem a 36-40 év közötti korosztály volt 15,9 %-os arányban.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	Nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	99	73	172	13	19	32	13,1%	26,0%	18,6%
2009	92	121	213	42	49	91	45,7%	40,5%	42,7%
2010	90	119	209	50	55	105	55,6%	46,2%	50,2%
2011	96	116	212	38	49	87	39,6%	42,2%	41,0%
2012	86	101	187	40	49	89	46,5%	48,5%	47,6%
2013	57	70	127	33	31	64	57,9%	44,3%	50,4%
2014	70	70	140	34	36	70	48,6%	51,4%	50,0%
2015	51	39	90	22	23	45	43,1%	59,0%	50,0%
2016	49	45	94	21	25	46	42,9%	55,6%	48,9%
2017	47	45	92	24	20	44	51,1%	44,4%	47,8%
2018	56	43	99	25	20	45	44,6%	46,5%	45,5%
2019	41	47	88	18	21	39	43,9%	44,7%	44,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

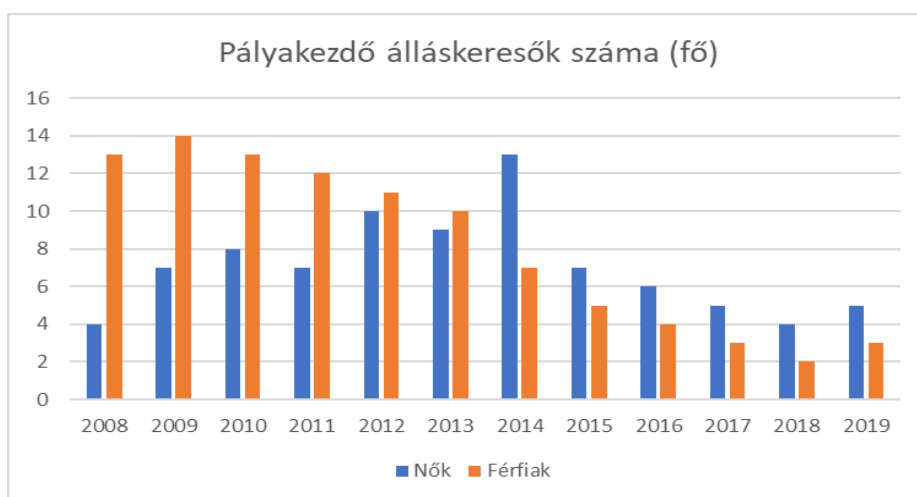

A fenti adatokból megállapítható, hogy 2012-től a nyilvántartott álláskeresők közel fele tartós munkanélküli, amely 2016-2019. között csökkenést mutat. Ezen belül 2013-2016 közötti időszakban a férfiak aránya volt magasabb, ami intézkedésre sarkallta az önkormányzatot. A 2014-2016. években kibővítésre kerültek a közfoglalkoztatási programok, amely látható is mivel ez az arány 2017 évtől megfordult. Az utóbbi években bekövetkezett gazdasági folyamatok eredményeképp a munkanélküliek száma jelentősen csökkent. 2018. évi közfoglalkoztatási programban 3-5 fő vett részt, ennek oka, hogy a nyilvántartás szerint a közfoglalkoztatásba bevonható munkanélküliek száma is jelentősen csökkent. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási programok bővítése helyett inkább a helyi gazdaság élénkítésére fekteti a hangsúlyt, intézkedéseket tesz az újabb vállalkozások, befektetők ösztönzésére a helyi emberek foglalkoztatásának elősegítése érdekében.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	273	291	564	4	1,5%	13	4,5%	17	3,0%
2009	254	284	538	7	2,8%	14	4,9%	21	3,9%
2010	237	274	511	8	3,4%	13	4,7%	21	4,1%
2011	239	271	510	7	2,9%	12	4,4%	19	3,7%
2012	234	269	503	10	4,3%	11	4,1%	21	4,2%
2013	245	254	499	9	3,7%	10	3,9%	19	3,8%
2014	253	259	512	13	5,1%	7	2,7%	20	3,9%
2015	241	263	504	7	2,9%	5	1,9%	12	2,4%
2016	219	254	473	6	2,7%	4	1,6%	10	2,1%
2017	217	253	470	5	2,3%	3	1,2%	8	1,7%
2018	211	244	455	4	1,9%	2	0,8%	6	1,3%
2019	213	223	436	5	2,3%	3	1,3%	8	1,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korosztály népességéhez viszonyítva nyilvántartott pályakezdők aránya 1,8 %-os, ezen belül a pályakezdő nők száma a magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2785	1490	1295	2239	1141	1098	546	19,6%	349	23,4%	197	15,2%
2011	3019	1587	1432	2740	1410	1330	279	9,2%	177	11,2%	102	7,1%

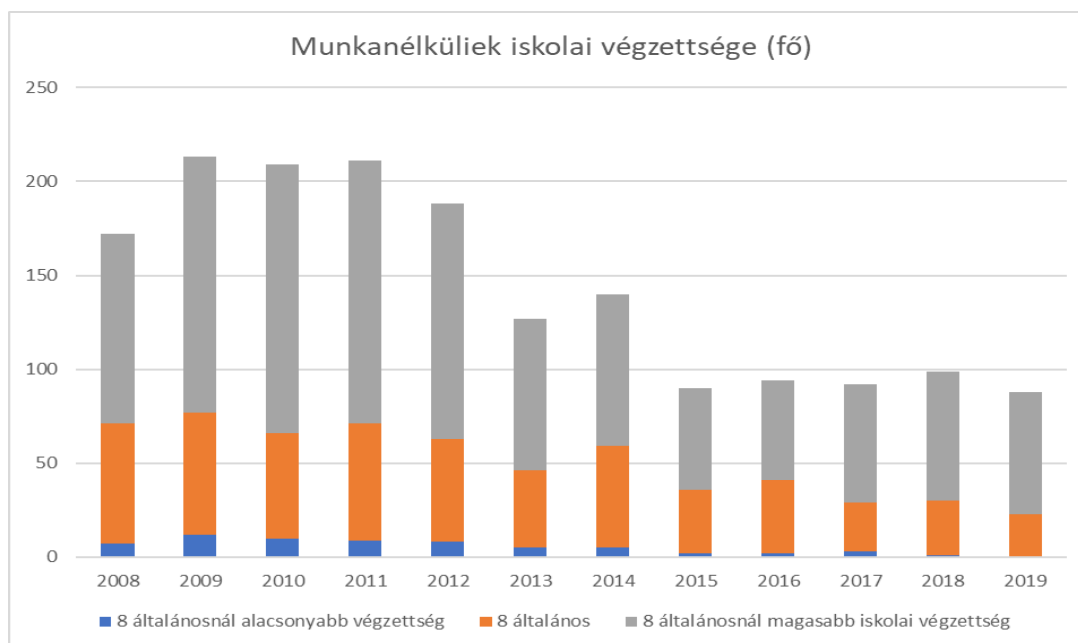
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A népszámlálások adataiból kitűnik, hogy a 15 éves és idősebb lakosság 2001. évben 19,6 %-a, míg 10 év elteltével 9,2 %-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, ami indokolta a felzárkóztató képzések tartását. Ezek nagyrésze a közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan megvalósult. Nincs arra vonatkozó statisztikai adat, hogy jelenleg ez az arány milyen mértékű.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	172	7	4,1%	64	37,2%	101	58,7%
2009	213	12	5,6%	65	30,5%	136	63,8%
2010	209	10	4,8%	56	26,8%	143	68,4%
2011	211	9	4,3%	62	29,4%	140	66,4%
2012	188	8	4,3%	55	29,3%	125	66,5%
2013	127	5	3,9%	41	32,3%	81	63,8%
2014	140	5	3,6%	54	38,6%	81	57,9%
2015	90	2	2,2%	34	37,8%	54	60,0%
2016	94	2	2,1%	39	41,5%	53	56,4%
2017	92	3	3,3%	26	28,3%	63	68,5%
2018	99	1	1,0%	29	29,3%	69	69,7%
2019	88	-	0,0%	23	26,1%	65	73,9%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők közül 2019. évben a szakképzetlenek (8 osztállyal rendelkezők) száma a nyilvántartott álláskeresők 26,1 % -át adják és a szakképzettek aránya 73,9 %. *E számok alátámasztják a szakképzési támogatások szükségességét, a szakképzett munkanélküliek elhelyezkedési esélyének nagyobb lehetőségét.*

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők adatairól, a

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

E két adattábla nem tartalmaz adatot, ezen adatok körére vonatkozóan semmiféle információs adatgyűjtő adattal nem rendelkezik.

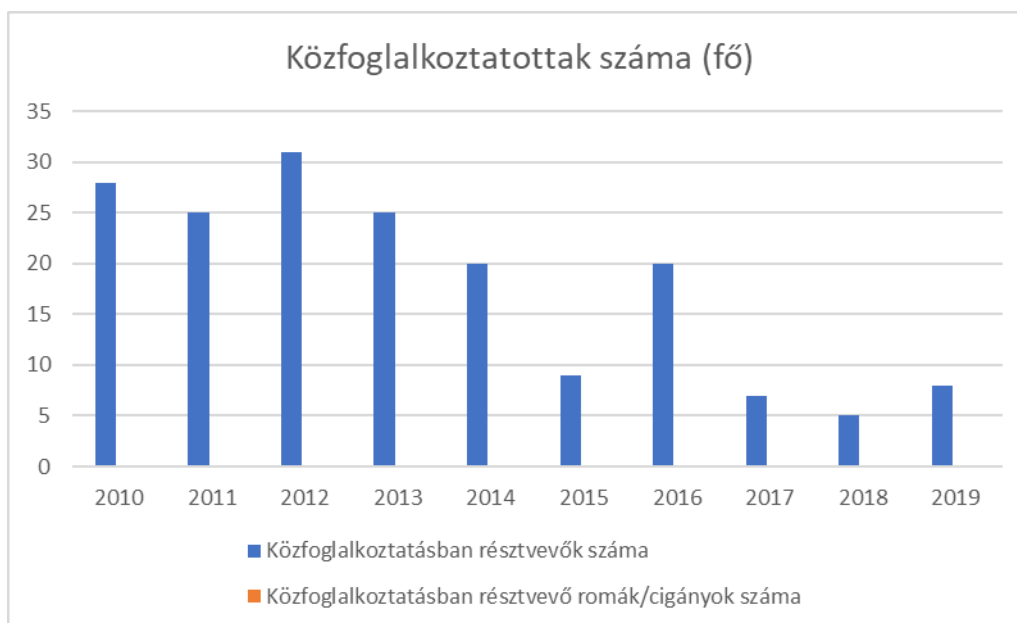
Nincs központi adat arra, hogy az elmúlt években a felnőttképzésben résztvevők száma hogyan alakult. Az önkormányzatnak nincs információja ilyen képzésben résztvevő munkanélkülről.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	28	1,24%	na.	na.
2011	25	1,12%	na.	na.
2012	31	1,41%	na.	na.
2013	25	1,14%	na.	na.
2014	20	0,93%	na.	na.
2015	9	0,42%	na.	na.
2016	20	0,94%	na.	na.
2017	7	0,33%	na.	na.
2018	5	0,24%	na.	na.
2019	8	0,38%	na.	na.

Forrás: Önkormányzat adatai

Településünkön éveken át növekedett a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, munkalehetőséget biztosítva ezzel azoknak is, akik hosszú ideje munkanélküliek. 2017- 2019. években azonban már a közfoglalkoztatottak száma 7, 5 és 8 fő volt. Mindez azt tükrözi, hogy a munkanélküliek száma is csökkent. Aki megfelelő szakképzettséggel vagy elhivatottsággal rendelkezett az a gazdasági szférában el tudott helyezkedni, nincs szüksége a közfoglalkoztatásban való részvételre.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	Regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma	Állami szektorban foglalkoztatottak száma	Kivetett iparűzési adó	Befizetett iparűzési adó	Működő foglalkoztatási programok száma helyben	Foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	446	16	14	na.	80467e Ft	91519e Ft	1	na.
2009	457	17	14	na.	85775e Ft	93292e Ft	1	na.
2010	468	17	13	na.	77929e Ft	88999e Ft	1	28
2011	484	17	15	na.	86774e Ft	98367e Ft	1	25
2012	489	17	15	na.	113698eFt	118543e Ft	1	31
2013	563	17	15	na.	158987eFt	156217eFt	1	25
2014	543	17	15	na.	172408eFt	161882eFt	1	20
2015	531	17	15	na.	186909eFt	176514eFt	1	9
2016	538	17	15	na.	197469eFt	196481eFt	1	20
2017	557	17	15	na.	203420eFt	202936eFt	1	7
2018	562	35	16	na.	204378eFt	205197eFt	1	8
2019	570	35	20	na.	205829eFt	199745eFt	1	5

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Az önkormányzat kiemelten támogatja a helyi vállalkozások létrejöttét és fennmaradását, növelve ezáltal a helyi munkanélküli lakosság elhelyezkedési esélyeit.

A fenti táblázatból is kitűnik, hogy a községünkben lévő vállalkozások száma évről – évre folyamatosan növekszik.

A település földrajzi elhelyezkedése miatt a 6 km-re lévő Eger városában, amely egyúttal a megyeszékhely is szinte a helyi városi lakosokkal azonosak az utazási idők, gyakori buszjáratok közlekednek, sőt néhány ipari termelőüzem a községünkbe különjáratokat is beállított ezzel lényegesen megkönnyítve a munkába járást.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	15 min.	18	25 min.	0	0	1	30 min.
Megye-székhely	15 min.	18	25 min.	0	0	1	30 min.
Főváros	120 min	n.a.	150 min.	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az önkormányzat főként pályázati forrásból támogatja a helyben lebonyolított képzéseket. A megújuló energiaforrásokról szóló, informatikai és idegen nyelvi képzések, valamint kisléptékű településfejlesztés projekt keretében „Kattints rá nagy!” informatikai képzés időseknek folytak. Jelenlegi pályázatainkban is szerepelnek hasonló képzések, amelyek megvalósítása támogatott projektek által fog realizálódni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felsőtárkányban jelenleg nem működnek helyi foglalkoztatási programok, azonban az országos közfoglalkoztatási programban nemcsak az Önkormányzat, hanem a településen működő vállalkozás (Egererdő Erdészeti Rt) igen jelentős részt vállal.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen mélyszegénységben élők számáról nincs statisztikai adatunk sem központi adatbázisból, sem pedig önkormányzati nyilvántartásból. A település összes munka és jövedelem nélkül élő családján egyöntetűen segít az önkormányzat a közfoglalkoztatásba való bevonásukkal, amellyel jövedelemhez jutnak, valamint a szociális ellátások megállapításával.

A településen élő romákról soha nem volt statisztikai adat, a 2011. évi népszámlálás eredményei alapján a községben 117 fő roma él, ami a település lakónépességének a 3,4 %-a.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

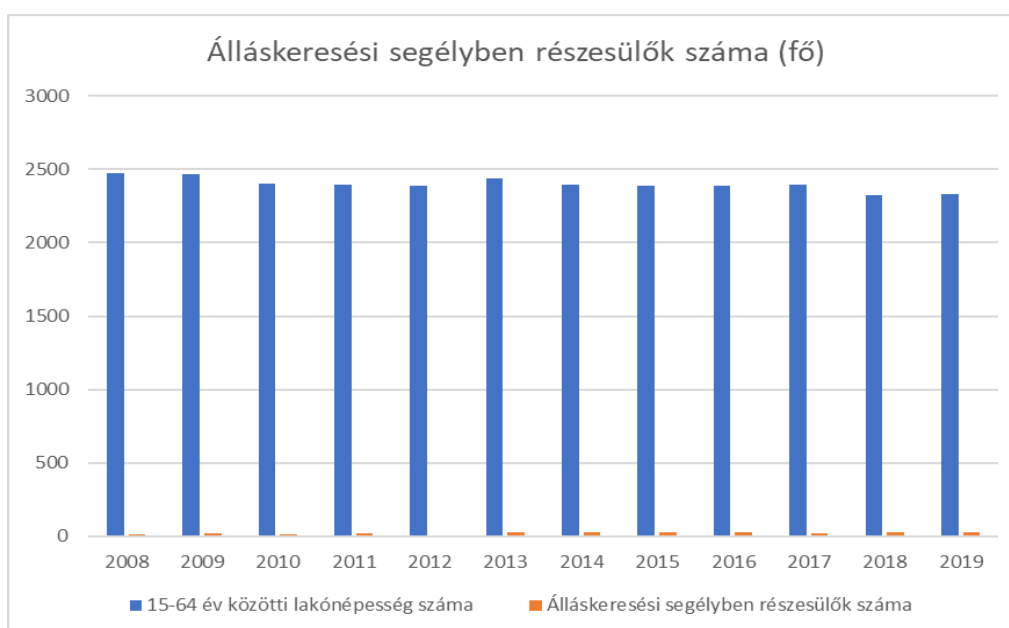
Községünkben, valamint az önkormányzati intézményekben nem tapasztalható a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés.

- **3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások**

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők száma	Álláskeresési segélyben részesülők %
2008	2471	12	0,49%
2009	2464	19	0,77%
2010	2402	15	0,62%
2011	2394	21	0,88%
2012	2387	5	0,21%
2013	2435	27	1,11%
2014	2397	24	1,00%
2015	2385	25	1,05%
2016	2390	24	1,00%
2017	2399	20	0,83%
2018	2323	29	1,25%
2019	2329	27	1,16%

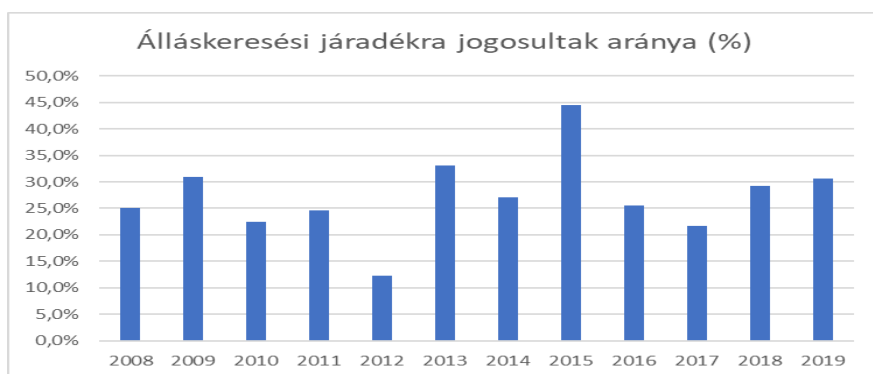
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
		fő	%
2008	172	43	25,0%
2009	213	66	31,0%
2010	209	47	22,5%
2011	211	52	24,6%
2012	187	23	12,3%
2013	127	42	33,1%
2014	140	38	27,1%
2015	90	40	44,4%
2016	94	24	25,5%
2017	92	20	21,7%
2018	99	29	29,3%
2019	88	27	30,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	Fő	15-64 évesek %- ában	Fő	Munkanélküliek %- ában		
2008	34	1,37%	45	26%	0	0
2009	40	1,62%	73	34%	0	0
2010	48	2%	47	22%	0	0
2011	42	1,75%	74	35%	0	0
2012	52	2,18%	57	30%	0	0
2013	8	0,32%	59	46%	0	0
2014	2	0,13%	43	31%	0	0
2015	25	1,05%	40	44%	0	0
2016	24	1,04%	30	32%	0	0
2017	25	1,04%	27	29%	-	-
2018	17	0,73%	24	24%	-	-
2019	21	0,90%	22	25%	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázatokból megállapítható, hogy az álláskeresői segélyben részesülők száma és az álláskeresői járadékra jogosultak száma viszonylag állandó. A véleményem szerint a jogosultságot szabályozó jogi környezet változása is lehet ennek az oka.

A jogosultak jövedelmének kiegészítésére, pótlására, valamint a létfenntartási gondok megoldásának segítésére az Önkormányzat a mindenkori szociális törvény és a rendelete szerinti pénzügyi és természetbeli ellátásokat nyújtja.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Összes lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1232	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2009	1257	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2010	1270	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2011	1276	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2012	1285	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2013	1304	0	0	0	0	0	0	0
2014	1309	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	1312	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	1315	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1321	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1325	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1327	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A községben az elmúlt években folyamatosan épültek új lakóházak köszönhető ez az új településrészek kialakításának. A települést szép természeti környezete, jó levegője miatt szívesen választják a betelepülő családok.

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik. A magántulajdonban álló ingatlanok bérbe adása egyre inkább jellemző a településen.

b) szociális lakhatás

Községünkben nincs szociális lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzatnak nincs adata lakáscélra használt nem lakás célú ingatlanokról, lakóhelyként a népességnyilvántartási adatbázisban kizárólag lakásnak minősülő ingatlan van megjelölve.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	29	0
2009	48	0
2010	45	0
2011	79	0
2012	59	0
2013	64	0
2014	47	0
2015	174	0
2016	148	0
2017	na.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat lakásfenntartási támogatásban részesíti azon háztartásokat, melyeknek nehézséget jelent a havonta jelentkező, a lakás fenntartását célzó költségek (közműszolgáltatások) kifizetése. Az adatok alapján sajnos egyre több háztartás részére szükséges az ilyen támogatás megállapítása. A 2015. évi szociális törvényi változásokból adódóan e támogatásforma szerkezete is jelentősen átalakult.

2017. évtől megszűnt a lakásfenntartási támogatás, valamint az adósságcsökkentési támogatás is. Azóta települési támogatás érhető el, amely típusai:

- lakhatáshoz kapcsolódó támogatás
- ápoláshoz, gondozáshoz kapcsolódó támogatás
- lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozódó személyek részére nyújtható támogatás
- gyógyszerkiadások viseléséhez kapcsolódó támogatás

Továbbá az önkormányzatnál elérhető még rendkívüli települési támogatás az itt bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek részére.

f) eladósodottság

Az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal az eladósodott családokról, azonban a tapasztalatok azt mutatják, hogy egyre több család kerül nehéz, bizonytalan helyzetbe. Ezidáig még egyetlen családnak sem kellett elhagynia otthonát ezen okból kifolyólag.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása
Felsőtárkány belterületi lakóövezetén kívül is elvétve találunk lakás céljára szolgáló összkomfortos családi házakat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben nincsenek telepek/szegregátumok, a jövedelmi és szociális problémák elsősorban jelentkeznek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	4	2	1
2009	4	2	1
2010	4	2	1
2011	4	2	1
2012	4	2	1
2013	4	2	1
2014	4	2	1
2015	4	2	1
2016	4	2	1
2017	4	2	1
2018	n.a.	2	1
2019	n.a.	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Felsőtárkányban két körzetben működik a felnőtt háziiorvosi rendelés, továbbá községünk rendelkezik külön gyermekorvosi körzettel is. Az ellátást vállalkozó háziorvosok nyújtják az önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés alapján. Működik a községben fogorvosi alapellátás, szintén vállalkozó orvossal kötött megállapodás alapján. A védőnői, és iskola-egészségügyi alapellátást az önkormányzat saját foglalkoztatottai által biztosítja.

Külön nem kötelező feladatként saját bevételeiből fizioterápiai alapellátást is működtetünk.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	99
2009	46
2010	93
2011	105
2012	98
2013	57
2014	87
2015	123
2016	109
2017	115
2018	119
2019	127

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jogszabályi változások miatt 2013. január 1. napjától a közgyógyellátás alanyi és normatív alapú támogatásának elbírálása tekintetében a Járási Hivatal az illetékes. A települési önkormányzatnál ennek következtében a közgyógyellátás iránti kérelmek ez idő után csak elenyésző számban fordulnak elő, illetve most már egyáltalán nincsenek, de amint az adatok mutatják az ezt megelőző években a közgyógy-igazolvánnyal rendelkezők száma jelentős volt.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	Ápolási díjban részesítettek száma
2008	17
2009	19
2010	21
2011	21
2012	19
2013	25
2014	27
2015	21
2016	19
2017	21
2018	21
2019	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjak megállapítása tárgyában ugyanaz mondható el, mint a közgyógy-igazolványoknál, jogszabályi változás miatt 2013. évtől az önkormányzatnál elenyésző számban fordul elő, 2015. évtől pedig az önkormányzatnál nem elérhető.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A községben a városokhoz képest kisebb a hozzáférés esélye a különböző szűrő programokhoz. Településünkön általában a felnőtt lakosság számára elérhető szűrővizsgálatokat végzik, jellemzően tüdőszűrést, nőgyógyászati szűrést, melyről a lakosságot szórólap útján tájékoztatják. Ezen kívül gyakoriak az egészségügyi vállalkozások által szervezett ingyenes látás- és hallás és érrendszeri vizsgálatok.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátások igénybe vételére helyben nincs lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat saját gazdasági társasága által szolgáltatott étkeztetési feladatok ellátásával, a közétkeztetés működtetésével kiemelt figyelmet fordít a megfelelő minőségű, egészséges ételek készítésére, elősegítve ezzel az egészséges életmód kialakítását az óvodások, az iskolások, és a szociális étkezők körében is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskola épülete rendelkezik tornateremmel és ahhoz kapcsolódó szociális helyiségekkel. Felújítása, tetőcseréje pályázatból valósult meg 2013-ban. Ebben az épületben nemcsak a gyermekeink, hanem a felnőtt lakosság számára is elérhető foglalkozások működnek (pl. karate).

Az óvoda jelenleg nincs tornaszobával ellátva, mert a 6. csoportszobát ennek helyén alakítottuk ki. **2020. évben nyert Magyar Falu Program keretében azon pályázatunk, amely az óvoda tornaszoba hiányát orvosolja. A kivitelezése 2021. évben fog megkezdődni.**

A községben található egy nagy futballpálya is, illetve pályázati forrásból kialakításra került kettő műfüves focipálya. A pályán rendszeresen edzések, meccsek zajlanak. A sportkomplexum az országos tendenciáknak megfelelően jelentős fejlesztéseken ment keresztül.

Már korábban is megemlítsük, hogy a Fő út 185. szám alatt található önkormányzati tulajdonú ingatlan felújítása valósult meg, amelynek egy részében kialakításra került az edzőterem. A terem eszközökkel történő teljeskörű felszerelése 2018-ban valósult meg szintén pályázati forrásból.

A településen a szabadidős sportolást támogató eszközök is elérhetőek, mivel a Várhegy lakóparkban a Hegyalja utcában található a szabadtéri kondipark és az egész községet átszelő bicikliút található, amely a 6 km-re található Eger városával is összeköti a községet.

A faluház épületében is egész évben működnek sportfoglalkozások, gerinctorna, nippon zengő, aerobik, fitness foglalkozások heti több alkalommal.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Községünkben, önkormányzati fenntartásban működik 2019. szeptember 1-től a Felsőtárkányi Szociális és Gyermejjóléti Intézmény. Az intézmény a személyes gondoskodás keretében négy alapellátást foglal magába: a család- és gyermekjóléti szolgálatot, a házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést, és az idősek nappali ellátását. A településen élő lakosok számára ezen szolgáltatások hozzáférhetőek, a szociális étkezés keretében a napi egyszeri meleg ételt a szociális gondozók házhoz szállítják.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Településünkön nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés, illetve az egyenlő bánásmód elvének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor. Az itt működő önkormányzati és magánvállalkozások keretében működő szolgáltatók nem tesznek különbséget a nemek, a nemzetiség, a vallás és faji hovatartozás tekintetében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzatunk célja, hogy a hátrányos helyzetben élő lakosok a társadalom periferiájáról visszakerüljenek a társadalom vérkeringésébe. Ez elsősorban szemléletváltással érhető el, továbbá a közösség támogató hozzáállásával, pénzügyi források bevonásával.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Elsőként a Felsőtárkányi Közművelődési Intézményt szükséges kiemelni, mint a közösségi élet színterét. A programokat látogatók a Faluházban találhatnak helyet. Az iskola is kiemelten fontos közösségi színtér, ezért fontos, hogy az ne csak iskolaként funkcionáljon számukra, hanem olyan hely legyen, ahol lehetőség van a sportolásra, zenélésre, helyet adjon a különféle iskolai rendezvényeknek: farsangi- és mikulásbál, stb. A falu másik fontos közösségi színtere a 2011-ben átadott Faluház. Átadása óta számos rendezvénynek adott és ad otthont, köztük zenei hangversenyeknek, néptánc találkozónak, baba-mama klubnak, kézműves foglalkozásnak, tornának, falugyűlésnek, esküvőnek és még sok minden másnak.

Az idősek nappali ellátása, mint új intézmény, a saját otthonukban élők részére biztosít olyan környezetet, ahol az ellátást igénybe vevők jól érezhetik magukat, társas kapcsolataikat bővíthetik, építhetik, bekapcsolódhatnak tevékenységekbe, programokba, s mindezt úgy, hogy az a napi életritmusuknak megfelelő legyen. Helyet adunk a közösségi szervezésű programoknak, biztosítjuk, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Községünkben nagy hagyománnyal rendelkezik a jótékonyági bál. A szülők, rokonok, továbbá az adakozni vágyók szívesen gyűjtenek az óvodások, iskolások részére. Az önkéntes munka kevésbé elterjedt (legelterjedtebb formája a szemétszedés, közterületek karbantartása összefogással), azonban a község virágosításában is szívesen vesznek részt a lakók.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Felsőtárkányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2010-ben alakult. A nemzetiségi önkormányzat elnökből, elnökhelyettesből és egy képviselőből áll. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkája során szoros kapcsolatban áll a települési önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Öregedő társadalom	Családalapítás támogatása
Munkanélküliek többsége szakképzetlen	Szakképzés támogatása a Munkaügyi Központtal együttműködésben
Társadalmi aktivitás hiánya	Több közösségi program szervezése, önkéntes munkák szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

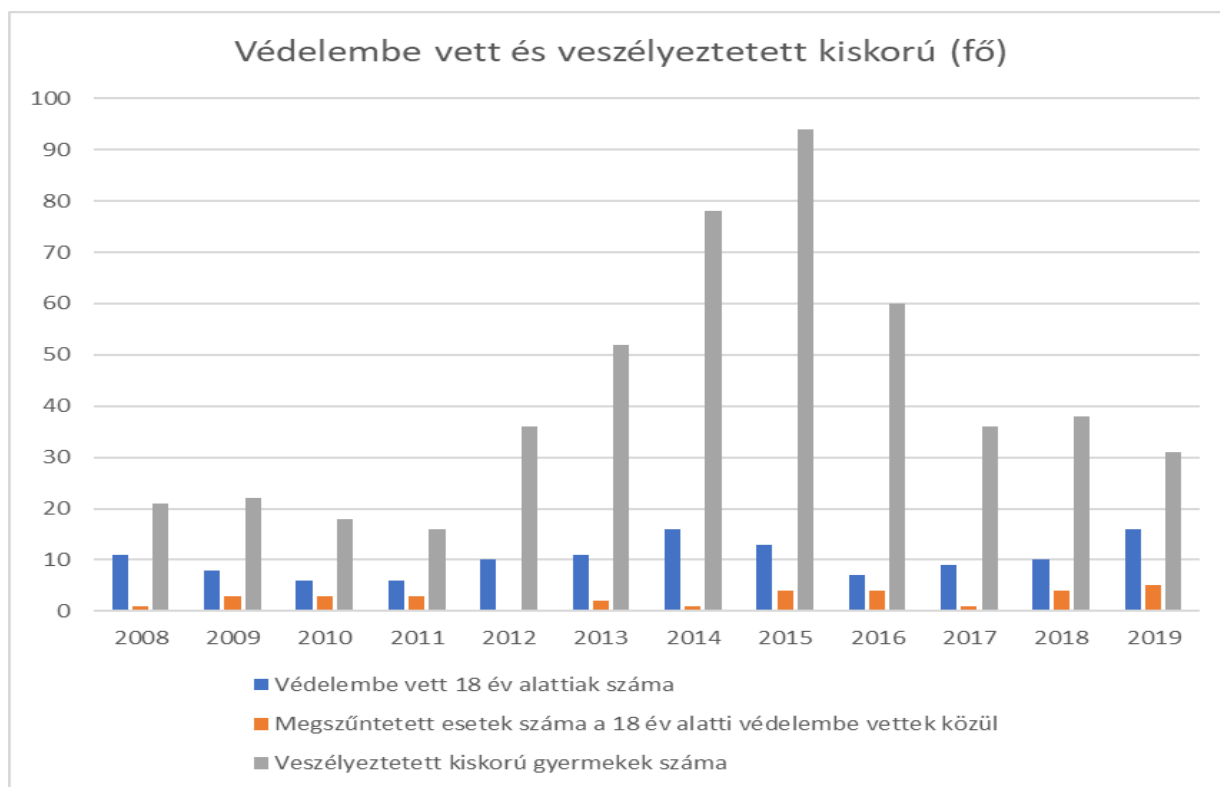
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	11	1	21
2009	8	3	22
2010	6	3	18
2011	6	3	16
2012	10	0	36
2013	11	2	52
2014	16	1	78
2015	13	4	94
2016	7	4	60
2017	9	1	36
2018	10	4	38
2019	16	5	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázatból jól látható, hogy a védelembe vett 18 év alattiak száma 2008 óta szinte állandó, azonban a veszélyeztetett gyermekek száma a 2012-2015. években megugrott. Egyre több a veszélyeztetett kiskorú gyermek, akikre különös figyelemmel kell lennie az önkormányzatnak minden gyermekekkel kapcsolatos döntés meghozatalakor. Ennek egyik lehetséges magyarázata az is lehet, hogy a családok évről évre egyre nehezebb anyagi körülmények között élnek, a szülők mindinkább a család anyagi helyzetét próbálják erősíteni és kevesebb gondot fordítanak a gyermekek egészséges fejlődésére, egyre nehezebb a családokban a harmóniát fenntartani.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	120	8	0	0	8
2009	130	2	0	0	43
2010	156	2	0	0	35
2011	149	0	0	0	15
2012	150	0	2	0	14
2013	163	2	2	0	0
2014	133	6	0	0	0
2015	126	2	0	0	0
2016	107	2	0	0	0
2017	103	2	0	0	0
2018	74	2	0	0	0
2019	39	2	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az utóbbi években csökken. *Ennek egyik oka, hogy egyre több, gyermeket nevelő szülő sikeresen munkába állt, csökkent a munkanélküliség körükben, s ez által anyagi helyzetük javult. Továbbá véleményem szerint befolyásolhatja az is, hogy az óvodában, iskolában a közétkeztetésben megváltozott a jogszabályi környezet, már nemcsak e támogatásban részesülők juthatnak ingyen, kedvezményesen tankönyvhöz, étkeztetéshez.* A rendkívüli

gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma 0-ra redukálódott, ennek oka szinték az előzőekkel magyarázható.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a szülő kérelmére a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthet. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma folyamatosan csökkent, majd el is tűnt. Oka lehet a jogszabályból adódó a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó évi kétszeri egyösszegű támogatás folyósítása is.

Mindemellett az önkormányzat a helyi óvodába és iskolában tanuló gyermekeket alkalmasszerűen a Képviselő-testület egyedi döntése alapján egyéb támogatásban is részesíti.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	31	28	n.a.	79	0	21
2009	30	43	n.a.	83	0	24
2010	30	56	42	93	0	22
2011	21	65	40	97	0	20
2012	27	59	49	99	0	0
2013	30	60	23	85	0	0
2014	25	51	17	70	0	0
2015	80	57	22	134	0	0
2016	86	42	30	142	0	21
2017	92	39	41	202	0	24
2018	108	28	37	na.	0	na.
2019	116	19	48	na.	0.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az intézményeinkben igen sok gyermek részesül valamiféle ingyenes, vagy kedvezményes ellátásban. Ez az arány az óvodában a létszám közel háromnegyedét öleli fel, az iskolában pedig a tanulói létszám közel 40 %-át. A kedvezmények főként a szociális rászorultságból adódnak, ami visszautal a szülők anyagi helyzetének romlására.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Felsőtárkány intézményeiben magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Adott településen található utazási idő (perc)	137	0	7	0	na.	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok						

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
345	2	0	helyben
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok			

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma
201138	Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	199	0	0	0
Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok					

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		Település egésze	Szegregátum 1.	Szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	1	0	0	0
	2011	4	0	0	0
	2012	5	0	0	0
	2013	6	0	0	0
	2014	2	0	0	0
	2015	0	0	0	0
	2016	1	0	0	0
	2017	2	0	0	0
Tartós nevelésbe vétel	2010	0	0	0	0
	2011	0	0	0	0
	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	0	0
	2014	5	0	0	0
	2015	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0
	2017	0	0	0	0
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	0	0	0	0
	2011	4	0	0	0
	2012	2	0	0	0
	2013	4	0	0	0
	2014	3	0	0	0
	2015	0	0	0	0
	2016	3	0	0	0
	2017	0	0	0	0
	2018	0	0	0	0
	2019	0	0	0	0
Nevelésbe vétel	2018	0	0	0	0
	2019	3	0	0	0
Családi pótlék/iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	0	0	0	0
	2011	4	0	0	0
	2012	4	0	0	0
	2013	4	0	0	0
	2014	8	0	0	0
	2015	1	0	0	0
	2016	1	0	0	0
	2017	1	0	0	0
	2018	2	0	0	0
	2019	2	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok

Községünkben nincsenek szegregátumok/telepek. Vannak kevésbé frekvenciált részei a településnek, de a hátrányos helyzetű gyerekek is a többi gyerekekkel közös terekben mozognak, nincsen ilyen jellegű elkülönülés.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	286
2009	2	281
2010	2	269
2011	2	266
2012	2	262
2013	2	216
2014	2	222
2015	2	222
2016	2	217
2017	2	224
2018	2	223
2019	2	236

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Községünkben két betöltött védőnői állás van, amely teljes körűen biztosítja a gyermekorvosi e területen történő ellátását. A védőnők közreműködnek az iskola-egészségügyi ellátásban is.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	24526	7175	na.
2009	0	33753	8316	na.
2010	0	32300	7950	na.
2011	0	32366	7332	na.
2012	0	30038	5870	na.
2013	0	31931	6096	na.
2014	0	33940	6371	na.
2015	0	32925	6634	na.
2016	0	34076	8762	na.
2017	0	35548	9105	na.
2018	0	37247	7530	na.
2019	0	38436	9218	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Felsőtárkányban a háziorvostól elkülönülten működik a gyermekorvosi körzeti ellátás. A gyermekorvosi alapellátás 532 fős körzetbe tartozó létszámmal működik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	7	0
2009	7	0
2010	7	0
2011	7	0
2012	7	0
2013	7	0
2014	7	0
2015	14	0
2016	14	0
2017	14	0
2018	14	0
2019	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Községünkben önkormányzati fenntartású, 3 évesnél fiatalabb gyermekek ellátására alkalmas intézmény (bölcsőde) 2019. óta működik. Azt megelőzően Eger Megyei Jogú Város Bölcsődei Igazgatósága fenntartásában, önkormányzati ingatlanban működött a Csiribiri Családi Napközi.

A településen külön ellátásként nem működik a 0-7 éves korú gyerekek számára speciális ellátó intézmény. Az óvodában az Egri Nevelési Tanácsadó által működtetett logopédiai szolgáltatás, és helyi nevelő általi fejlesztő foglalkozások működnek. Az iskolában főállású fejlesztő pedagógus végez ezirányú tevékenységet.

d) gyermekjóléti alapellátás

Önkormányzati fenntartásban, 2019. szeptember 1. napjával létrejött a Felsőtárkányi Szociális és Gyermekjóléti Intézmény, melynek keretében működik a család-és gyermekjóléti szolgálat.

A Szolgáltatás alapvető célja a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, fenntartása, a család egységének megőrzése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése. Az elmúlt évek statisztikái azt mutatják, hogy a védelemben vett gyermekek száma általában eléri a 10 főt, a veszélyeztetett gyermekek száma ezt az arányt meghaladja. Ennek oka valószínűleg a családok egyre nehezebb életkörülményei.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme, egészséges környezet biztosítása számukra megalapozza azt, hogy boldog és kiegyensúlyozott felnőttekké váljanak, mely az egészséges társadalom alapja. A helyi gyermekvédelem fontos eszköze a gyermekjóléti szolgáltatás működtetése. A gyermekvédelmi hatósági feladatokat a jegyző látta el gyámhatóságként 2012. december végéig. A járási rendszer létrehozását követően a gyámhatósági hatáskörök átkerültek az Egri Járási Hivatalhoz.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető ellátást a volt kistérségi társulás által létrehozott, majd a társulások 2013. január 1-jét követő megszűnése után Eger MJV Önkormányzata által működtetett Gyermekvédelmi Szakszolgálat- megyei és az SZGYF működteti, a Gyermekek Átmeneti Otthona - megszűnt és a Családok Átmeneti Otthona biztosítja. A településen már több gyermek, család vette igénybe e szolgáltatásokat. **A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság keretein belül működik a Családok Átmeneti Otthona. Két helyettes szülő biztosítja a szülő akadályoztatása esetén a kiskorú törvényes képviselőjének kérelmére, saját háztartásában a gyermekek teljes körű ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását.**

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat által és a civil szervezetek által a településen folyamatosan működnek egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok, melyekhez a hozzáférés önként teljes körűen biztosított.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Jelen programban a 4.1.3. számú táblázat a „Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya” táblázat taglalja az ingyenes étkezésre, ingyenes tankönyvre vonatkozó intézményi adatokat. 2008-2011-es években az Önkormányzat pályázati támogatásból nyári gyermekétkeztetésben részesíthette a rászorulókat. 2012. évtől átalakult ennek a rendszere, így az önkormányzat kötelező feladatának eleget téve az iskolában és az óvodában is biztosítja a lehetőségét a nyári gyermek étkeztetésnek. Ezen kívül az oktatási és közművelődési intézményeink a nyári szünidőben több gyermekek számára érdekes programot, napközi tábor szerveznek, amelyekhez önkormányzatunk jelentős mértékű támogatást nyújt.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A településünkön sem a lakosság körében, sem pedig egyéb szolgáltatások igénybe vételénél nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés. Erre vonatkozóan az önkormányzathoz, vagy a hivatalhoz jelzés nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A település önkormányzata már több éven keresztül csatlakozott az általános iskolánkban továbbtanulni szándékozó gyermekek Arany János Programba való csatlakozásához, melynél kiegészítő anyagi támogatással is segítette a résztvevőket.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	150	
Óvodai csoportok száma	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 h-tól 17.30 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	157	4	110	2	99	0
2009	154	4	110	2	105	0
2010	159	5	125	1	104	0
2011	153	5	125	1	93	0
2012	141	5	125	1	94	0
2013	143	5	125	1	92	0
2014	120	5	125	1	89	0
2015	130	5	125	1	98	0
2016	140	5	125	1	100	0
2017	145	5	125	1	108	0
2018	135	6	150	1	134	0
2019	145	6	150	1	145	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2018-2019. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	53	41	25	16	0	135
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	1	0	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	0	2	0	0	5
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	2	0	0	0	0	2

tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						0
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						0
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 2010. évben pályázati forrásból az óvodaépületünk felújítására és bővítésére került sor. Az új épületben 5 csoport működött 2017/2018. nevelési év végéig, 2018. szeptembertől a gyermeklétszám emelkedése miatt újabb 6. csoport indítására volt szükség. A felvehető gyermeklétszám 150 fő és a korszerű épület teljes körű akadálymentesítése (fizikai és infokommunikációs) is megvalósult. Az intézménybe gyermekét beíratni kívánó szülő kérelme egyetlen esetben sem került elutasításra.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

Tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	Általános iskolások száma	Napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	103	78	181	103	56,9%
2011/2012	94	87	181	95	52,5%
2012/2013	105	81	186	45	24,2%
2013/2014	102	92	194	95	49,0%
2014/2015	100	99	199	86	43,2%
2015/2016	101	95	196	83	42,3%
2016/2017	99	99	198	91	46,0%
2017/2018	101	101	202	92	45,5%
2018/2019	95	104	199	89	44,7%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

Tanév	Általános iskolai osztályok száma			Általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			Általános iskolai feladatellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	Összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	Összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1
2014/2015	4	4	8	0	0	0	1
2015/2016	4	4	8	0	0	0	1
2016/2017	4	4	8	0	0	0	1
2017/2018	4	4	8	0	0	0	1
2018/2019	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	345
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	4
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	na.
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	10
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	3
Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok	

Az Általános iskola és a tornaterem épületét részben pályázati forrásból az önkormányzat teljes körűen felújította (hőszigetelés, nyílászáró csere, tetőfelújítás, fűtési rendszer korszerűsítés). Az épületben 10 tanterem kapott helyet az iskolás korú gyermekek korszerű neveléséhez az iskolánk minden feltétellel rendelkezik. 2013. januárjától az intézmény állami fenntartásba került, de a működtetés továbbra is önkormányzati feladat maradt 2014. végéig. 2015. évtől mind a fenntartás, mind pedig a működtetés az Egri Tankerületi Központ feladata. Az intézményben az utóbbi években az induló első osztályok létszáma az indítható maximális osztálylétszámot eléri, így felmenő rendszerben biztosított intézményünk hosszú távú fenntartása.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása						
	beiratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beiratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	1			2		
Csoport 2						
Csoport 3	1					
Csoport 4	2					
Csoport 5	1					
Csoport 6						
Összesen	5	0	0	2	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						
Tagóvoda						
Csoport 1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár								
Óvodai körzeten-kénti létszám és hh/hh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	150	5	2	135	5	4%	2	1%
Körzet 2						#ÉRTÉK!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 3						#ÉRTÉK!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 4						#ÉRTÉK!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 5						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 6						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 7						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Összesen	150	5	2	135	5	4%	2	1%

Forrás: Önkormányzati adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár							
Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóihoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóihoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóihoz viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóihoz viszonyítva
	211	5	2%	3	1%		
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
Összesen	211	5	2%	3	1%		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Mind az óvodai nevelés, mind pedig az általános iskolai nevelés esetében a település egész területe egy körzethez tartozik, egy-egy intézményünk működik a feladatok ellátására. Mindkét intézményünkben megfigyelhető hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű ellátottaknak a száma jelentősen csökkent. Ennek oka lehet, hogy 2012. év végétől megváltoztak a hatályos jogszabályi rendelkezések, **illetve a munkanélküliség csökkenése, a szülők munkába állása eredményeként a családok anyagi helyzete és körülményeik javultak.**

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	7	0
Szaktanítást végző tanítók száma	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat önállóan nem tud biztosítani a település, a térségi Nevelési Tanácsadó intézményén keresztül hozzáférhetőek ezen kiegészítő szolgáltatások.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció
Településünkön sem az oktatási, sem egyéb közintézményünkben szegregáció/elkülönítés nem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	23	100
2011/2012	29	100
2012/2013	13	100
2013/2014	15	100
2014/2015	25	100
2015/2016	23	100
2016/2017	25	100
2017/2018	21	100
2018/2019	26	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban 2018/2019. tanév

Telephely	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma
1. évfolyam	általános	25	25	0	1	4%	0	0%	1	4%	0	1	0
2. évfolyam	általános	25	23	0	1	4%	0	0%	0	0%	0	0	1
3. évfolyam	általános	24	22	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0
4. évfolyam	általános	21	19	0	1	5%	1	5%	1	5%	0	0	0
5. évfolyam	általános	25	14	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0
6. évfolyam	általános	26	15	0	3	12%	1	4%	0	0%	0	0	1
7. évfolyam	általános	27	9	1	1	4%	0	0%	0	0%	0	0	2
8. évfolyam	általános	26	9	3	3	12%	1	4%	1	4%	0	0	2
Összesen:		199	136	4	10	5%	3	2%	3	2%	0	1	6

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	
Szövegértés																						
6. évfolyam	1581	1483	1399	1465	1435	0	1472	1519	0	1497	1475	0	1481	1581	0	1488	1506	0	1492	1455	0	1503
8. évfolyam	1526	1583	1587	1577	1635	0	1567	1403	0	1555	1480	0	1557	1563	0	1567	1626	0	1568	1653	0	1512
10. évfolyam	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Matematika																						
6. évfolyam	1553	1498	1338	1486	1371	0	1489	1551	0	1489	1440	0	1491	1564	0	1497	1456	0	1486	1421	0	1497
8. évfolyam	1583	1622	1541	1601	1632	0	1612	1370	0	1620	1481	0	1617	1588	0	1618	1606	0	1587	1641	0	1571
10. évfolyam	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középokra nappali tagozaton										
tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
2009/2010	15	0	31	0	54	0	0	0	0	0
2010/2011	52	0	30	0	18	0	0	0	0	0
2011/2012	32	0	32	0	36	0	0	0	0	0
2012/2013	38	0	34	0	28	0	0	0	0	0
2013/2014	23	0	46	0	31	0	0	0	0	0
2014/2015	21	0	36	0	43	0	0	0	0	0
2015/2016	32	0	52	0	16	0	0	0	0	0
2016/2017	57	0	30	13	0	0	0	0	0	0
2017/2018	76	0	10	0	14	100	0	0	0	0
2018/2019	38	0	39	0	23	100	0	0	0	0
országos átlag: 2018/2019										
Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok										

Az iskolából kimenő gyermekek továbbtanulási mutatói 100 %-osak. Sajnos egyre több gyermek a középiskolát a későbbiek során abbahagyja, így felnőtté válva nem rendelkezik semmiféle szakmai képzettséggel így munkahelyen történő elhelyezkedési lehetőségei korlátozottak. Az intézmény már több éve folyamatosan részt vesz a kompetencia programban a 4.414. számú tábla az itt elért eredményekről nyújt tájékoztatást. Az elért átlag helyenként magasabb, mint az országos átlag, de néhol megmutatókozó lemaradás sem jelentős mértékű.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok								
tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetségazonosító program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	0	0	0	0	0	0	128	12
2009/2010	0	0	0	0	0	0	137	0
2010/2011	0	0	0	0	0	0	139	0
2011/2012	0	0	0	0	20	0	130	0
2012/2013	0	0	0	0	40	0	140	0
2013/2014	0	0	0	0	60	3	119	0
2014/2015	0	0	0	0	60	1	125	8
2015/2016	0	0	0	0	50	1	125	16
2016/2017	0	0	0	0	114	5	124	10
Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok								

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgálat, pedagógusok, illetve a szülők kérelmére eseti hátránykompenzációt nyújt. Az önkormányzat által alapított Felsőtárkány Ifjúságáért Közalapítvány pedig egyedi programok kiírásával nyújt segítséget a tehetséges rászoruló gyermekeknek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pozitív diszkrimináció hiánya (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)	Diákok részére díjak adományozása a hátrányos helyzetben lévő jó tanulóknak
Fejlesztő szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus) hiánya a nevelési, oktatási intézményekben	Pályázati forrásból szakemberek alkalmazása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

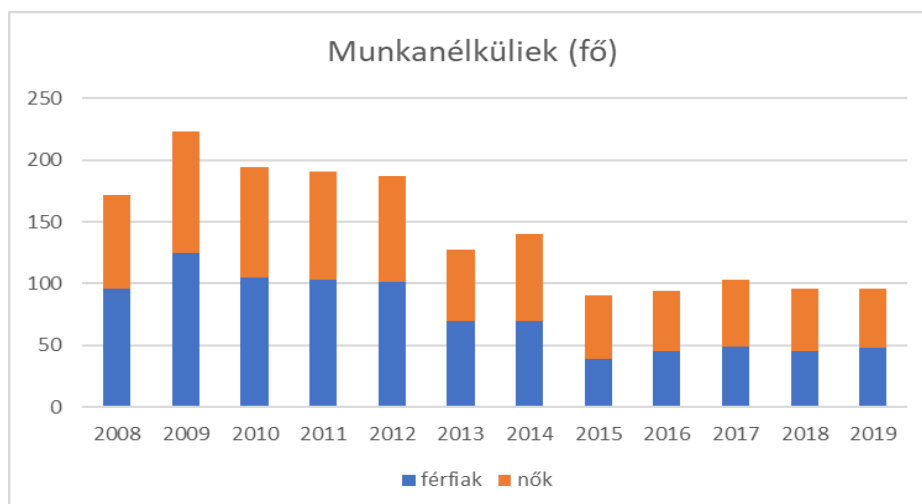
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1144	1136	1048	1060	96	76
2009	1143	1146	1018	1048	125	98
2010	1126	1133	1021	1044	105	89
2011	1119	1116	1016	1028	103	88
2012	1099	1100	998	1014	101	86
2013	1100	1094	1030	1037	70	57
2014	1076	1103	1006	1033	70	70
2015	1075	1092	1036	1041	39	51
2016	1087	1080	1042	1031	45	49
2017	1190	1209	1141	1155	49	54
2018	1171	1187	1126	1136	45	51
2019	n.a.	n.a.	-	-	48	48

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nők körében a munkanélküliség aránya a vizsgált évek során együtt változott a férfiak munkanélküliségi arányával, és körülbelül azzal azonos szinten mozog.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az elmúlt években aktív korú munkanélküliek számára kiírt program nem valósult meg községünkben. A foglalkoztatásuk kizárólag a közmunkaprogram keretein belül valósul meg.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség												
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2785	1490	1295	2239	1141	1098	546	19,6%	349	23,4%	197	15,2%
2011	3019	1587	1432	2740	1410	1330	279	9,2%	177	11,2%	102	7,1%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A nők iskolai végzettségére vonatkozóan a 3.2.5. táblázatban bemutatott és ott elemzett népszámlálási adatokkal rendelkezünk.

Községünkben a Teir rendszerben fellelhető ezirányú adatokból kitűnik, hogy több a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező nő, mint férfi. A 2011-es KSH-s adatok alapján, a 25 éves és ennél idősebb korú férfiak és nők tekintetében 186 férfi és 274 nő rendelkezik egyetemi, illetve főiskolai oklevéllel. Az alacsony iskolai végzettségű nők viszont nehezebb helyzetben vannak, mint az ugyanolyan végzettségű férfi társaik, tekintve, hogy az általuk betölthető állások nagy része fizikai munka, melyre rendszerint férfit alkalmaznak.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Év	Munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	Szakiskola/ szakmunkás-képző	Gimnázium	Érettségi	Főiskola	Egyetem
2008	99	5	33	31	27	na.	2	1
2009	92	6	34	35	11	na.	6	0
2010	90	6	29	29	17	na.	8	1
2011	96	5	30	27	26	na.	6	2
2012	86	5	26	27	24	na.	3	1
2013	57	5	41	36	38	na.	7	0
2014	70	5	54	40	33	na.	7	1
2015	51	2	34	22	24	na.	6	2
2016	49	2	39	24	20	na.	7	2
2017	54	3	26	34	26	na.	3	-
2018	51	1	29	33	30	na.	5	1
2019	48	-	23	28	25	na.	8	4

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak foglalkoztatása terén jelentkező esetleges bérkülönbségekről adatokkal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	145	0	0	0	0	0	0
2009	139	0	0	0	1	7	7
2010	139	0	0	0	1	7	7
2011	121	0	0	0	1	7	7
2012	124	0	0	0	1	7	7
2013	124	0	0	0	1	7	7
2014	121	0	0	0	1	14	14
2015	156	0	0	0	1	14	14
2016	139	0	0	0	1	14	14
2017	146	0	0	0	1		
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés							

A településen jelenleg Eger Megyei Jogú Város Bölcsődei Igazgatóságának a fenntartásban, önkormányzati ingatlanban családi napközi működik, mely 14 gyermek gondozását tudja biztosítani. 2019. évtől kötelező önkormányzati feladat lesz a bölcsőde működtetése, jelenleg folyik a működési engedélyezési eljárás mini bölcsőde önkormányzat által történő működtetéséhez. Községünk óvodája 2010-ben került felújításra, az óvodai férőhelyek száma 125-ről 150-re emelkedett. Ennek köszönhetően, az óvodába jelentkező minden gyermeknek a felvételét biztosítani tudtuk. Az óvoda reggel 6 órától délután ½-ed 6 óráig tart nyitva. Mindez segíti a településen a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését.

Az iskolában egész napos iskolai és napközis ellátást biztosít az új köznevelési törvény előírásainak megfelelően, ez lehetőség a gyermekek egész napos elfoglaltságának a felügyeletére.

Az önkormányzati források függvényében, pályázati támogatással és saját erőből az elmúlt években gondoskodtunk a gyermekek részére a nyári felügyeletről, elfoglaltságáról (táborok, szakkörök, kirándulások).

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	145	73
2009	2	139	70
2010	2	139	70
2011	2	121	61
2012	2	124	62
2013	2	124	62
2014	2	121	61
2015	2	15	8
2016	2	139	70
2017	2	146	73
2018	2	90	45
2019	2	107	54

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Az anya- és gyermekgondozás területén fontos feladatot tölt be a védőnői szolgálat. Munkájuk során szorosan együttműködnek az önkormányzat egyéb szerveivel, valamint az oktatási nevelési intézményekkel, Gyermekvédelmi-, és a Családsegítő Szolgálatokkal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszak tekintetében nagy a látencia. Az emberek nem szívesen kérnek segítséget, az esetleges szemtanúk pedig sokszor azt gondolják, hogy ez a családra tartozik, nem szólnak bele. Önkormányzatunk nem tud közvetlen segítséget nyújtani az erőszakot elszenvedőknek, nincs olyan ellátási forma, mely megoldást nyújtana a problémára.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	Önkormányzati anyaoththon a településen	Önkormányzati anyaoththon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	1
2009	0	1	0	1
2010	0	1	0	1
2011	0	1	0	1
2012	0	1	0	1
2013	0	1	0	1
2014	0	1	0	1
2015	0	1	0	1
2016	0	1	0	1
2017	0	1	0	1
2018	0	1	0	1
2019	0	1	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Krízishelyzetben az Egri Kistérség Többcélú Társulása által létrehozott Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe, valamint Miskolcon működik Alapítványi anyaoththon a településünk környezetében. Krízishelyzetben az Egri Kistérség Többcélú Társulása által létrehozott Gyermek Átmeneti Otthona – ez megszűnt és a Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Eger, által működtetett Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe, valamint Miskolcon működik Alapítványi anyaoththon a településünk környezetében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	12	1	n.a.	n.a.	0	0
2009	12	1	n.a.	n.a.	0	0
2010	12	1	n.a.	n.a.	0	0
2011	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2012	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2013	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2014	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2015	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2016	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2017	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2018	7	1	n.a.	n.a.	0	0
2019	7	1	n.a.	n.a.	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2019. évben a helyi önkormányzat képviselő-testületében egy női képviselő, a helyi általános iskola, óvoda, Művelődési Ház, és a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény vezetői, valamint az önkormányzat jegyzője nő, így arányuk megfelelőnek mondható a helyi közéletben. A civil szervezetek irányító testületeiben is képviseltetik magukat a nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen viszonylag sok az egyedülálló, gyermekét egyedül nevelő nő. Helyzetük leginkább azért kiszolgáltatott, mert a gyermek/gyermekek ellátása mellett nehéz állást találni, a megélhetés egyre nehezebb. Az önkormányzat szociális támogatást nyújt az arra rászoruló családok részére, továbbá a Gyermekjóléti Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat mindenkor segítséget nyújt az igénybe vevőknek.

Ezen kívül közösségi programokon is lehetőség van részt venni. A kisgyermekes anyukákat baba-mama klub várja, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat, új barátságok szülehetnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége	Rugalmas munkaidő, család –barát munkahelyek létrehozása
A nők hátrányos helyzetére vonatkozó információ, adat hiánya	Helyi adatgyűjtés a nők hátrányos megkülönböztetésére vonatkozóan, az esélyegyenlőség előmozdítását célzó intézkedések kidolgozása
Közösségi fórum hiánya	Életvezetési tanácsadás

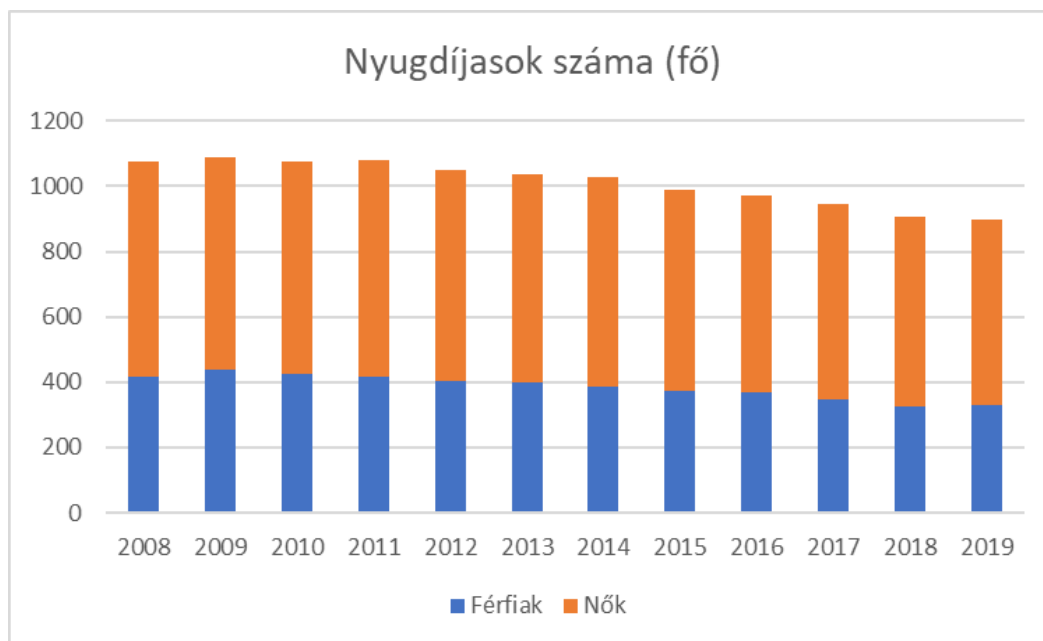
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2008	416	659	1075
2009	436	654	1090
2010	426	648	1074
2011	418	660	1078
2012	405	644	1049
2013	401	637	1038
2014	388	638	1026
2015	373	617	990
2016	370	600	970
2017	349	597	946
2018	327	581	908
2019	328	569	897

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az adatok azt mutatják, hogy a lakosság közel 15 %-a időskorú, 65 év feletti. Ezen belül is a nők aránya jóval magasabb, mint a férfiaké. Országosan is általános tendencia, hogy a magasabb a nyugdíjas korú nők száma, mint a férfiaké. Ezt nagyrészt az indokolja, hogy a nők várható élettartama is magasabb, mint a férfiaké. Az idősoros elemzés alapján megállapítható, hogy az utóbbi években jelentősen csökkent a nyugdíjasok száma. Ebben vélhetően közrejátszik az, hogy az ezzel kapcsolatos szabályozás megváltozott.

2019 szeptember 1-től Önkormányzati fenntartásban, a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül működik idősök nappali ellátása. Azok az ellátási területen élő tizennyolcadik életévüket betöltött személyek vehetik igénybe a szolgáltatást, akik önmaguk ellátására részben képesek, de egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szorulnak. Számukra segítséget nyújtunk életvitelük fenntartásában, egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Igénybevétele által megakadályozható az idős ember elmagányosodása, elszigetelődése.

Az idősök nappali ellátását igénybe vevők számára lehetőséget biztosítunk, igény szerint a napi egyszeri étkeztetésre (meleg ebéd elfogyasztására), továbbá pihenésre, közösségi együttlétre.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	543	0	0%
2009	561	0	0%
2010	560	0	0%
2011	571	0	0%
2012	576	0	0%
2013	596	0	0%
2014	642	0	0%
2015	653	0	0%
2016	655	0	0%
2017	670	0	0%
2018	642	0	0%
2019	652	9	1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal a nyugdíj mellett munkát vállaló nyugdíjasokról.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Közintézményeinkben kevés a lehetőség az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatására, egyéb foglalkoztatásukat elősegítő program nincs a településen. Ami a mi esetünkben elmondható, hogy az önkormányzat rendezvényein az időskorú lakosság tevékenyen részt vesz a szervezésben: rétesnapon – konkrétan az idős korúak verik, nyújtják, sütik a rétest, a részvételükre és tapasztalataikra mindenkor számít a település. A községben civil szervezetként működik a Nyugdíjasklub, tevékenyen részt vállalnak a település életében, ötleteikkel, jókedvű hozzáállásukkal emelik a programjaink színvonalát.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	172	7	4%	32	1	3%
2009	213	7	3%	91	4	4%
2010	209	10	5%	105	6	6%
2011	211	13	6%	87	7	8%
2012	188	14	7%	89	6	7%
2013	127	7	6%	64	7	11%
2014	140	11	8%	70	11	16%
2015	90	12	13%	45	11	24%
2016	94	16	17%	46	16	35%
2017	92	18	20%	44	na.	#ÉRTÉK!
2018	99	19	19%	45	na.	#ÉRTÉK!
2019	88	18	20%	39	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Önkormányzatunk nem rendelkezik információval az idősök hátrányos megkülönböztetéséről, azonban általában elmondható, hogy már az 50 éven túli aktív korúaknak is nehézséget jelent munkát találni, ha egyszer kikerültek a munkaerő-piacról.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Településünkön 2 körzetben működik a háziorvosi rendelés, a hét 5 napján, így az időskorúak egészségügyi alapellátása teljes körű, a háziorvosok a rendelési időn túl is a betegek rendelkezésére állnak, valamint Orvosi Ügyeleti Társulás keretében működik éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon az ellátás.

Az idős, beteg emberek részére a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény által biztosított. A gondozást két gondozónő látja el, a napi egyszeri meleg ételt kiszállítják az igénybevevő lakására.

Alapítványi fenntartásban működik községünkben a Békés Otthon Idősek Otthona.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Községünkben nyugdíjas klub és népdalkör is működik. Mindkét szervezet rendszeresen részt vesz a közösségi helyi rendezvényeken, emellett rendszeres próbák, összejövetelek, kirándulások színesítik mindennapjaikat.

c) idősök informatikai jártassága

Az utóbbi időszakban 2 alkalommal is önkormányzati kezdeményezésre „Kattints rá nagy!” informatikai képzés zajlott, 40 időskorú részvételével. Az önkormányzat a könyvtár informatikai pályázati forrás felhasználásával bővítette a rendelkezésre álló számítógépek számát. Ezáltal nyilvánosan mindenki számára elérhetővé vált az informatikai eszközök segítségével az információszerzés és az elektronikus ügyintézés.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat évről-évre köszönti a szépkorú lakosságot, évente kétszer a nyugdíjas összejövetelt, és egyéb kirándulásokat szervez. *A Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül működő idősök nappali ellátása biztosít olyan környezetet, ahol az ellátást igénybe vevők jól érezhetik magukat, társas kapcsolataikat bővíthetik, építhetik, bekapcsolódhatnak tevékenységekbe, programokba, s mindezt úgy, hogy az a napi életritmusuknak megfelelő legyen. A rendszeresen és alkalmanként szervezett programokat előadásokat úgy szervezzük, hogy szolgáltatásaink, kínálataink találkozzon a célcsoport elvárásaival.*

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Öregedési index magas, a természetes szaporodás csökken	Fiatalok letelepedésének támogatása
Elmagányosodás	Programok szervezése pályázati és önkormányzati forrásokból

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az Önkormányzat keretein belül nem működik védett foglalkoztatás, a közfoglalkoztatás keretében nem alkalmaztunk fogyatékkal élő személyt, de a vállalkozói szférában van ilyen alkalmazásról tudomásunk. Jelenleg nincs rehabilitációs foglalkoztatott az intézményeink állományában.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetéséről nem rendelkezünk adatokkal.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen az idősök vonatkozásában a fentiekben már ismertetett ellátási formák állnak rendelkezésre a fogyatékkal élők számára is. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy az ellátási formák bővebb köre rendelkezésre álljon.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	41	278
2009	38	267
2010	30	240
2011	0	271
2012	258	na.
2013	241	na.
2014	231	na.
2015	203	na.
2016	190	na.
2017	166	na.
2018	149	na.
2019	134	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fogyatékkal élő személyek fogyatékoságukra tekintettel az Önkormányzattól ellátásban szűk körben részesülnek, de ezek sem kimondottan a fogyatékoságuk miatt, közgyógy-igazolványt igényelhetnek betegségükre, magas gyógyszerköltségükre tekintettel.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati										Egyházi										Civil									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
étkeztetés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
házi segítségnyújtás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	n.a.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
családsegítés	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nappali ellátás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: helyi adatgyűjtés																														

A fenti táblázat arról ad iránymutatást, hogy a településen mely szociális szolgáltatások érhetők el a fogyatékos személyek részére. Az önkormányzat rendelkezik a jogszabály által megállapított összes szociális alapszolgáltatással.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Közüntézményeink általában részben akadálymentesítettek: Iskola, Könyvtár, Faluház, Egészségház. A pályázati forrásból felújított és kibővített óvoda épülete teljes körű akadálymentesítéssel rendelkezik. A pályázati forrásból felújított és 2019-ben átadott Szociális és Gyermekjóléti Intézmény épülete, teljeskörűen akadálymentesített.

A 2014. évben történt meg az Egészségház teljes felújítása, melyre pályázati támogatást nyertünk, ennek kapcsán itt is teljes körű akadálymentesítés valósult meg.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére	Rámpa	Hangos tájékoztató	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
	középfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járó beteg szakellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	alapellátás	nem	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	igen	igen	igen	nem	igen	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem	igen
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		-	-	-	-	-	-	-	-	-
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei										

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
A községünkben működő üzletek nagyrészt könnyen megközelíthető földszinti épületek a mozgásban akadályozottak számára. Az új építésű kereskedelmi egységek viszont már tudatosan akadálymentesítéssel rendelkeznek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A közintézmények az előző pontban részletezettek szerint akadálymentesítettek, az egyéb munkahelyi adatokról nincsen információnk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település földrajzi adottságai miatt a járdák és a közlekedési útvonalak nagyrésze jól járható az akadályos emberek számára, az esetleges hibák folyamatosan felújításra kerülnek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre speciális helyi szolgáltatások.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékosok számára nincsenek a településen célzott hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékosok számára nem biztosított a célzott támogatás, helyi szolgáltatás	Ki kell dolgozni a fogyatékosok célzott támogatását
Az akadálymentesítés nem valósul meg teljes körűen	Szorgalmazni kell a középületek teljes körű akadálymentesítését, továbbá a szolgáltató helyek akadálymentesítését

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Felsőtárkány társadalma nyitottnak, kiegyensúlyozottnak mondható. A választott testületek jól össze tudták fogni, és meg tudták őrizni a falu közösségét.

Több civil szerveződés is van községünkben, melyeknek megvan a maguk specializált területe, azonban mindegyikre jellemző, hogy elhivatottak Felsőtárkány és az itt lakó emberek iránt, feladatuknak tekintik a települési rendezvények szervezését is. A helyi lakosság és szervezeteinek aktivitása jónak mondható, a helyi önszerveződésnek komoly hagyományai vannak.

Felsőtárkányban többségben vannak a római katolikus valláshoz tartozók, azonban néhány éve református templom is épült községünkben. Az önkormányzat mindkét felekezettel jó kapcsolatot ápol, egy-egy átadó ünnepségnél rendszerint mind a katolikus pap, mind pedig a református lelkész képviselteti magát.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Felsőtárkány Község Önkormányzata mindkét egyház képviselőivel, valamint a településen működő civil szervezetekkel is partnerséget tart fenn.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

2013. január 01. napján megalakult a Felsőtárkányi Közös Önkormányzati Hivatal, így Noszvaj községgel közös hivatalt hoztunk létre. Az Egri kistérség települései között a mai napig fennmaradtak a társulások által közösen ellátott feladatok megvalósítására vonatkozó együttműködések.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

2010-ben alakult a Felsőtárkányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Esélyegyenlőségi tevékenységéről információval nem rendelkezünk.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Felsőtárkány községben nagy hagyománnyal rendelkezik a jótékonyági bál, mely rendszerint az óvoda és az iskola fejlesztésére fordítja bevételét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen for-profit szervezetek nem működnek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP elkészítéséhez szükséges információkkal, észrevételek megfogalmazásával részt vett az önkormányzat szakbizottsága az Emberi Erőforrás Bizottság, a Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Felsőtárkányi Óvoda, a Felsőtárkányi Közművelődési Intézmény, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Védőnői Szolgálat.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elfogadására a Képviselő-testület nyilvános ülésén kerül sor. Az elfogadott dokumentum az Önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így az önkormányzat nyilvános e-mail címére bárki elküldheti a megvalósítással kapcsolatos észrevételeit. A visszacsatolás másik formái az évente megtartott közmeghallgatások, ahol értékelésre kerülhetnek a HEP által kitűzött célok megvalósulása. A HEP-fórum munkájába bevonjuk az önkormányzat szakbizottságát az Emberi Erőforrás Bizottságot, a Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát, a Felsőtárkányi Óvodát, a Felsőtárkányi Közművelődési Intézményt, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, a Védőnői Szolgálatot.

A HEP végrehajtásának tapasztalatait nyilvános ülésen értékeli a testület, a kitűzött célok teljesülését megtárgyalja, felülvizsgálja a szükséges intézkedéseket. Ezeket az üléseket megelőzően az érintett területek képviselői is megtárgyalják a végrehajtás állását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzetlenség; munkanélküliség	Felzárkóztató képzések, szakképzések, beruházások támogatása, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
Gyermekek	Fejlesztő szakemberek (gyógy pedagógus, pszichológus) hiánya a nevelési, oktatási intézményekben	Szakemberek alkalmazása
Idősek	Inaktív korú népesség száma növekszik, és az öregedési index is egyre magasabb, mely a szociális ellátás szempontjából egyre nagyobb terhet jelent a társadalomra nézve	Az idősek nappali ellátásának működtetése, atipikus foglalkoztatottság, idősek számítástechnikai ismereteinek támogatott képzése
Nők	Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége; munkanélküliség	Rugalmas munkaidő; család-barát munkahelyek teremtése
Fogyatékkal élők	Az akadálymentesítés nem valósul meg teljes körűen	Akadálymentesség teljes körű biztosítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzetlenség; munkanélküliség	Munkaügyi Központ, képző intézmények, vállalkozók, civil szervezetek, fejlesztési szervek, önkéntesek
Gyermekek	Fejlesztő szakemberek (gyógy pedagógus, pszichológus) hiánya a nevelési, oktatási intézményekben	Vállalkozások, civil szervezetek, munkaügyi központ, egyházak, önkéntesek
Idősek	Inaktív korú népesség száma növekszik, és az öregedési index is egyre magasabb, mely a szociális ellátás szempontjából egyre nagyobb terhet jelent a társadalomra nézve; 55 év felettiek részére korlátozott az elhelyezkedés	Munkaügyi Központ, vállalkozói szektor, nonprofit szektor, egyházak, fejlesztési szervek, önkéntesek
Nők	Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége; munkanélküliség	Munkaügyi Központ, vállalkozói szektor, civil szektor, egyházak, önkéntesek
Fogyatékkal élők	Az akadálymentesítés nem valósul meg teljes körűen	Civilek, önkéntesek, vállalkozók, központi költségvetés

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol mindenki egyenlő esélyekkel juthatnak hozzá az oktatáshoz, a közszolgáltatásokhoz, egyenlő eséllyel foglalkoztatják őket.

Fontos számunkra, hogy a településen élők a lehető leghamarabb munkához jussanak javítva ezzel családjuk életszínvonalán.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődésének biztosítását, a gyermekekről történő gondoskodást, elősegítve ezzel az anyukák a munkaerő-piacra való visszatérését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hiszen sokuk küzd az elmagányosodás problémájával. Fontos, hogy részt vegyenek községünk hétköznapi életében, hogy továbbra is a közösség részének érezzék magukat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők tartós munkanélküliségének visszaszorítását, támogatjuk a családi élettel összeegyeztethető munkavállalást.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének teljes körű megteremtésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Öregedő társadalom	Családalapítás támogatása
Munkanélküliek többsége szakképzetlen	Szakképzés támogatása a Munkaügyi Központtal együttműködésben
Társadalmi aktivitás hiánya	Több közösségi program szervezése, önkéntes munkák szervezése

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pozitív diszkrimináció hiánya (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)	Diákok részére díjak adományozása a hátrányos helyzetben lévő jó tanulóknak
Fejlesztő szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus) hiánya a nevelési, oktatási intézményekben	Pályázati forrásból szakemberek alkalmazása
Bölcsőde hiánya	Önkormányzati fenntartású bölcsőde beindítása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége	Rugalmas munkaidő, család –barát munkahelyek létrehozása
A nők hátrányos helyzetére vonatkozó információ, adat hiánya	Helyi adatgyűjtés a nők hátrányos megkülönböztetésére vonatkozóan, az esélyegyenlőség előmozdítását célzó intézkedések kidolgozása
Közösségi fórum hiánya	Életvezetési tanácsadás

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Öregedési index magas, a természetes szaporodás csökken	Fiatalok letelepedésének támogatása
Elmagányosodás	Programok szervezése pályázati és önkormányzati forrásokból

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékosok számára nem biztosított a célzott támogatás, helyi szolgáltatás	Ki kell dolgozni a fogyatékosok célzott támogatását
Az akadálymentesítés nem valósul meg teljes körűen	Szorgalmazni kell a középületek teljes körű akadálymentesítését, továbbá a szolgáltató helyek akadálymentesítését

Intézkedés címe:	Aluliskolázottság visszaszorítása, aluliskolázottak beiskolázása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolázottság a munkanélküliek többsége szakképzetlen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid-távú (R): Partnerek bevonása, források megteremtése Közép-távú (K): Felzárkóztató képzések, források megteremtése Hosszú-távú (H): Források megteremtése, mindenki rendelkezzen legalább 8 osztályos végzettséggel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál, Munkaügyi Központtal történő együttműködés, képzések megszervezése és lebonyolítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: célcsoport, Munkaügyi Központ, képző intézmény, önkéntesek/felelős: önkormányzat
Partnerek	Civilek, vállalkozók, önkormányzatok, képző intézmény, Munkaügyi Központ, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felnőttképzési szerződések, bizonyítványok, végzettséget tanúsító igazolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alulmotiváltság a célcsoportnál a beiskolázásra, pénzügyi források hiánya
Szükséges erőforrások	Információ széleskörűsége a képzési lehetőségekről, források megtalálása, humán erőforrás megléte

Intézkedés címe:	Munkanélküliség visszaszorítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hosszú távon se legyen magas a munkanélküliek aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Közfoglalkoztatás bővítése, beruházások támogatása, önfoglalkoztatás támogatása H: Csökkenjen a munkanélküliség, források megteremtése, helyi vállalkozások bevonása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gazdaságélénkítő beavatkozások, együttműködés a Munkaügyi Központtal, hiányszakmák oktatásának előtérbe helyezése, helyi vállalkozások bevonása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: célcsoport, Munkaügyi Központ, képző intézmény, önkéntesek, vállalkozások, civilek/ felelős: önkormányzat
Partnerek	Civilek, vállalkozók, önkormányzatok, képző intézmény, Munkaügyi Központ, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Együttműködési megállapodások, munkaszerződések, új munkahelyek számának gyarapodása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Beruházások hiánya, források hiánya
Szükséges erőforrások	Információ széleskörűsége a képzési lehetőségekről, pályázati és egyéb források megtalálása

Intézkedés címe:	Nevelési és oktatási intézményekben a szakemberek számának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fejlesztő szakemberek hiánya (gyógy pedagógus, pszichológus) a nevelési-oktatási intézményekben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Források megteremtése a foglalkoztatásra H: Folyamatos foglalkoztatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Partnerek bevonása, forrásteremtés; szakemberek alkalmazása; további források biztosítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: célcsoport, Munkaügyi Központ, képző intézmény, önkéntesek/ felelős: önkormányzat
Partnerek	Civilek, vállalkozók, önkormányzat, szakemberek, önkéntesek, egyház
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakemberek felvétele és folyamatos foglalkoztatása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya, humán erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Források megtalálása, humán erőforrás megléte

Intézkedés címe:	Egészségügyi és szociális rendszer fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Inaktív korú népesség száma nő, ami nagy terhet jelent az egészségügyi és szociális ellátórendszernek – idősek nappali ellátásának biztosítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Intézmények működése, források megteremtése H: Ellátások fenntartása, források keresése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Célcsoportok felmérése, partnerek bevonása, forrásteremtés, szakemberek alkalmazása, további források biztosítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: célcsoport, gondozók, mentálhigiénés dolgozó civilszervezetek, egyház/ felelős: önkormányzat
Partnerek	Célcsoport, önkormányzat, gondozó, mentálhigiénésdolgöző, civilszervezetek egyház
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Újabb ellátások bevezetése, újabb intézmények létrehozása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya, humán erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Források megtalálása, humán erőforrás megléte

Intézkedés címe:	Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsőde működtetése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Források megteremtése H: Intézmény létrehozása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Bölcsőde működtetése – önkormányzati fenntartású
Résztvevők és felelős	Célcsoport; / felelős: önkormányzat
Partnerek	Célcsoport;
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	működő intézmény
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya,
Szükséges erőforrások	Források megtalálása, humán erőforrás megléte

Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek teremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkaerő-piac és a családi feladatok összeegyeztethetlensége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Munkahelyek teremtése, források megteremtése H: További családbarát munkahelyek teremtése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	rugalmas munkaidő; család-barát munkahelyi megoldások
Résztvevők és felelős	Célcsoport; Munkaügyi Központ; civil szervezetek, vállalkozók/ felelős: önkormányzat
Partnerek	Célcsoport; Munkaügyi Központ; önkormányzat; civil szervezetek, vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Munkaszerződések, rugalmas munkaidő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya, munkáltatók hiánya
Szükséges erőforrások	Források megtalálása, humán erőforrás megléte

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Aluliskolázottság visszaszorítása, aluliskolázottak beiskolázása	Alacsony iskolázottság a munkanélküliek többsége szakképzetlen	Rövid távú (R): Partnerek bevonása, források megteremtése Közép távú (K): Felzárkóztató képzések, források megteremtése Hosszú távú (H): Források megteremtése, mindenki rendelkezzen legalább 8 osztályos végzettséggel	Jogsabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai település gazdasági és turisztikai programja;	Forrás-teremtés; partnerek bevonása; felzárkóztató képzések elindítása	Önkormányzat	2021.12.31.	Együttműködési megállapodások; felnőttképzési szerződések;	Az összes aluliskolázott személy bevonása a programba és sikeres vizsga	Minden résztvevő jelentkezhet szakképzésre
2	Munkanélküliség visszaszorítása,	Hosszú távon se legyen magas a munkanélküliek aránya	Rövid-távú (R): Partnerek bevonása, források megteremtése Közép-távú (K): Közfoglalkoztatások bővítése, beruházások támogatása, önfoglalkoztatás támogatása Hosszú-távú (H): Csökkenjen a munkanélküliség, források megteremtése, helyi vállalkozások bevonása	Jogsabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai település gazdasági és turisztikai programja.	Együttműködés a Munkaügyi Központtal; hiányszakmák oktatásának előtérbe helyezése; helyi vállalkozások bevonása.	Önkormányzat	2021.12.31.	Együttműködési megállapodások, munkaszerződések, új munkahelyek számának gyarapodása.	Pénzügyi forrás, támogatások	Foglalkoztatás megtartása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Nevelési és oktatási intézményekben a szakemberek számának növelése	Szakemberhiány (gyógypedagógus, pszichológus) a nevelési-oktatási intézményekben	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Források megteremtése a foglalkoztatásra H: Folyamatos foglalkoztatás	Jogszabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai stratégiák; a település gazdasági és turisztikai programja	Partnerek bevonása; forrásteremtés; szakemberek alkalmazása; további források biztosítása	Önkormányzat	2021.12.31.	Szakemberek munkaszerződése	Pénzügyi források, támogatások	Szakemberek felvétele és folyamatos foglalkoztatása
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Családbarát munkahelyek teremtése	Munkaerő-piac és a családi feladatok összeegyeztethetlensége	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Munkahelyek teremtése, források megteremtése H: További családbarát munkahelyek teremtése	Jogszabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai stratégiák; a település gazdasági és turisztikai programja	Rugalmas munkaidő; családbarát munkahelyi megoldások	Önkormányzat	2022.12.31.	Családbarát munkahelyek megteremtése; munkaszerződések, támogatás a munkáltatóknak	Források teremtése új munkahelyekre; átképzések	Folyamatos foglalkoztatás
2	Munkaerő-piac és családi feladatok (háztartási munka) összeegyeztethetlensége	Bölcsőde működtetése	R: Célcsoport megkeresése, partnerek bevonása, források megteremtése K: Munkahelyek teremtése, források megteremtése H: Folyamatos foglalkoztatás	Jogszabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai stratégiák; a település gazdasági és turisztikai programja	Célcsoport felmérése; partnerek bevonása; forrásteremtés; atipikus foglalkoztatottság; helyi adottságok feltérképezése; új munkahelyek teremtése; további források biztosítása	Önkormányzat	2021.12.31.	Csökken a munkanélküliség, munkaszerződések	Források megteremtése; munkáltatók bevonása	Folyamatos foglalkoztatás

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egészségügyi és szociális rendszer fejlesztése	Inaktív korú népesség száma nő, ami nagy terhet jelent az egészségügyi és szociális ellátórendszernek	R: Partnerek bevonása, források megteremtése K: Intézmények működése, források megteremtése H: Ellátások fenntartása, források keresése	Jogszabályi keret; költségvetés; EU stratégiák; hazai stratégiák; a település gazdasági és turisztikai programja	Célcsoportok felmérése, partnerek bevonása, forrásteremtés, szakemberek alkalmazása, további források biztosítása	Önkormányzat	2021.12.31.	Újabb ellátások bevezetése, újabb intézmények létrehozása	Források megteremtése	Folyamatos ellátás biztosítása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés (még kidolgozás alatt áll)	Az akadálymentesítés nem teljes körű	R: Források megteremtése K: Megvalósítás H: Ellátások fenntartása, források keresése		Forrás-teremtés; partnerek bevonása		2022.12.31.			
2	Támogatások hiánya (még kidolgozás alatt áll)	Kevés a fogyatékosok számára biztosított célzott támogatás, helyi szolgáltatás	R: Források megteremtése K: Intézmények működése, források megteremtése H: Ellátások fenntartása, források keresése		Forrás-teremtés, partnerek bevonása		2021.12.31.			

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

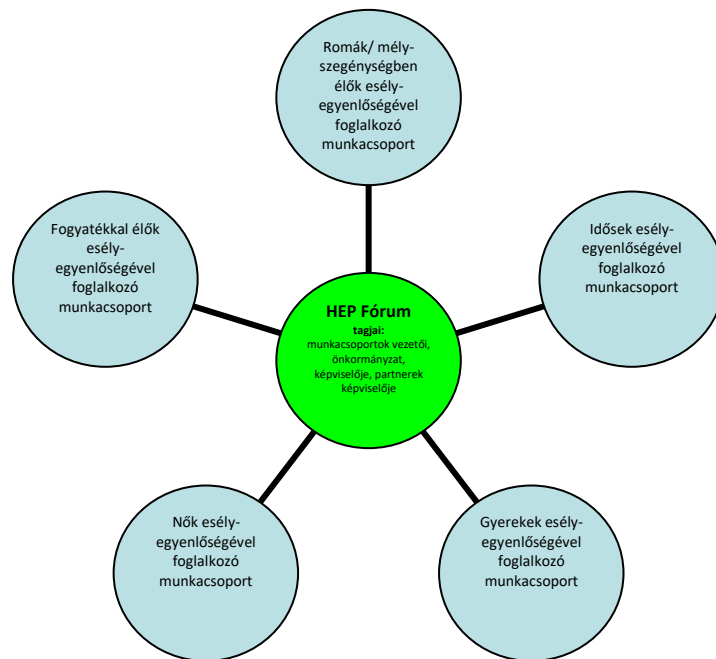
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Felsőtárkány község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Felsőtárkány Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 160/2018. (XII. 13.) számú határozatával elfogadta, Felsőtárkány Község Önkormányzatának Polgármestere 28/2020. (XII.23.) számú határozatával felülvizsgálta. Ezzel egyidejűleg a 99/2013. (VII. 9.) számú határozatával elfogadott, a 151/2013. XII. 12.), a 3/2016. (I. 21.) és 156/2017. (XI. 30.) határozatival felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program hatályát veszti.

Mellékletek:

Felsőtárkány, 2020. december 23.

Szántósi Rafael
polgármester

dr. Márton Erik György
jegyző

Felsőtárkány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Gyermekjóléti Szolgáltató	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	
Családsegítő Szolgáltató	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	
Felsőtárkányi Óvoda	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	
Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	
Felsőtárkányi Közművelődési Intézmény	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	
SZGYH Egri Iroda	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	<u>R</u> É T E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	R É <u>T</u> E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.